

2003 - 01 - 07

NEM
KÜLCSONOZHATÓ

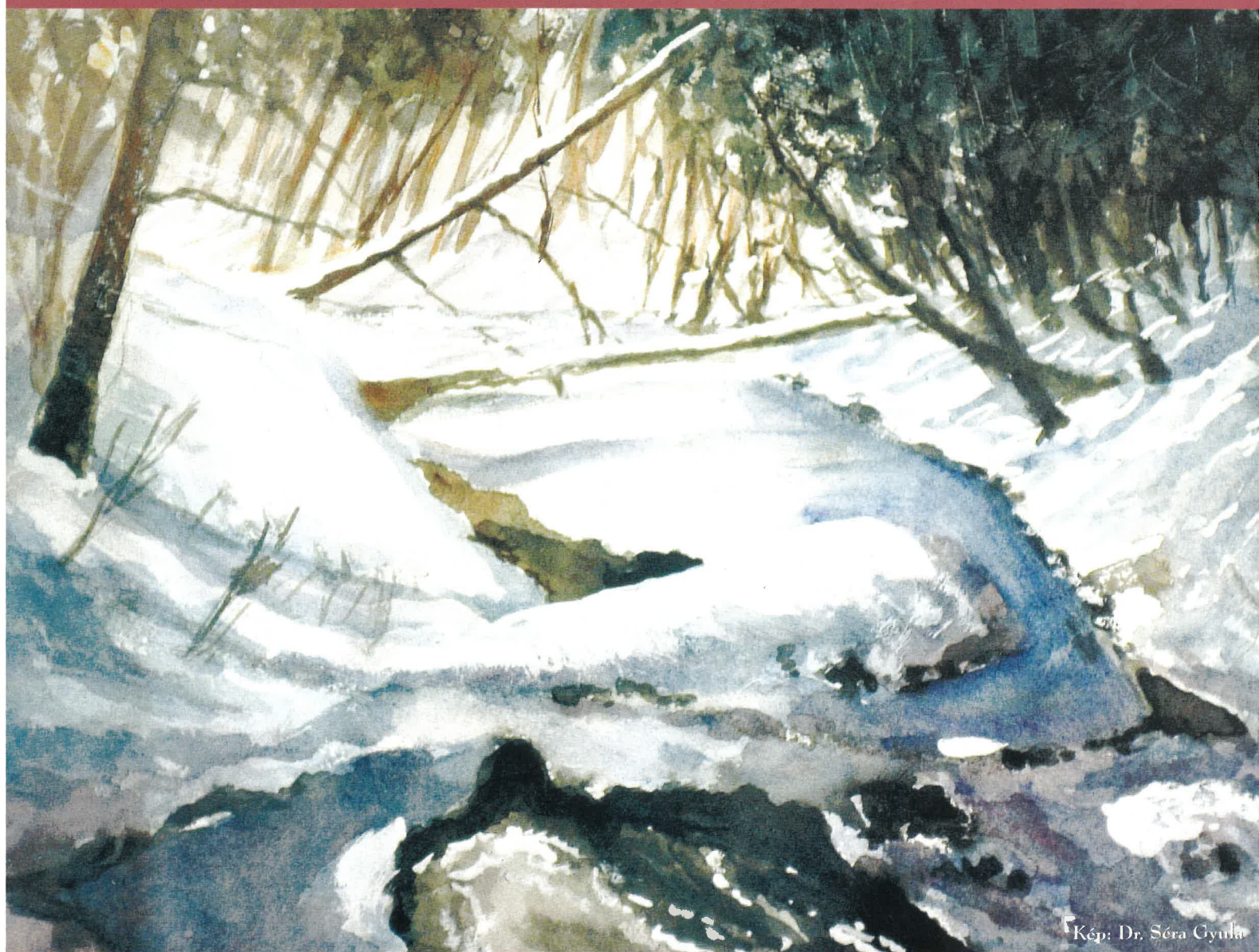

Új KÓRLAP

I. ÉVFOLYAM

2002. KARÁCSONY

MEGYEI EGÉSZSÉGÜGYI SZAKLAP

Kép: Dr. Séra Gyula

„Mondják, hogy elment, hogy soha azóta nem járt itt,
és azt is, hogy földi léte csupán legenda...”

Kellemes Karácsonyt és Áldott Új Esztendőt!

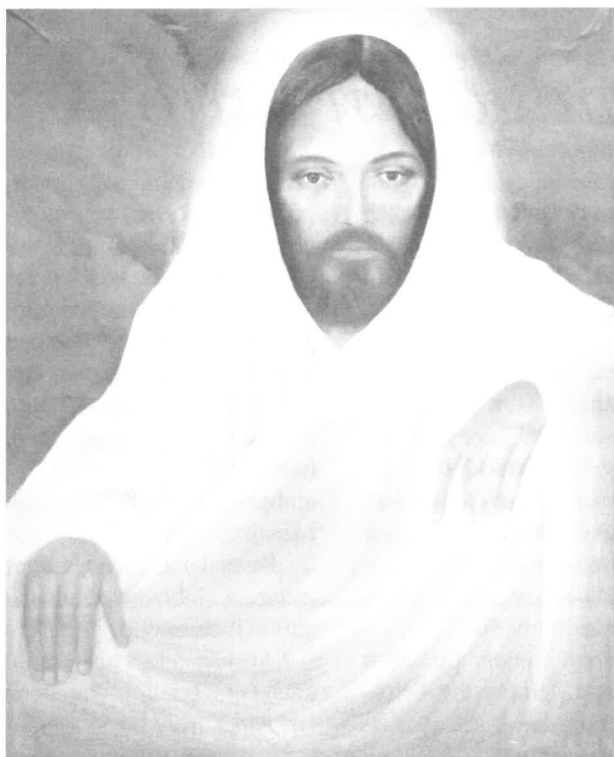
*A kisdéd a Mária karján,
az árva, lehunyná szemét.
Alig él, elaludna a szalmán,
mit anyja terítene szét.*

Morzsold el Isten ujja a holdat.

*Szólj angyalaidnak,
térjen vissza eléd.
Suhogtatva szárnyukkal
ne vigyék ki az ól melegét.*

Ószabó István

Debrecen, 2000. Dec. 18.

Szabó Tibor: *Emberfia*

Kórházunk karácsonján

Vajon megérti-e valaha is a világ, hogy mi történt azon a régi, titokzatosan gyönyörű éjjelen, amely a „Kisdedet” adta a világnak?

Isten született-e akkor, vagy Embernek Fia?

Amikor híre ment, hogy megszületett, a Jó Hír, mint csoda, reménnyé változott.

Reménnyé, amire szomjasan várt az Egyenlítő fekete bőri teremtménye, Alaszka eszkimója, Ázsia végtelen pusztáinak vad lovasa, a tengerre sodródott lélekvesztő kötelét kétségbeesetten rángató kerges tenyerű halász, a jószág után csendben bandukoló pásztor, a gladiátor, és annak értelmetlen halálában gyönyört kereső kényúr, a börtönőr és a rab, martalóc és áldozat, üldöző és üldözött.

Kétezer éve múlt annak a rejtelmes éjszakának, de a racionálisan értelmezhetetlen remény, mint bevehetetlen erős vár, ma is tartja magát. Matriális tudásunk ellenére is, tudományos ismereteinkkel szemben is, makacsul tartja magát, hogy nem visszavonhatatlan a halál, a pusztulás, ha hisszük, hogy valóban Ő az, aki ígérete szerint minden időben megváltja félelmeinket.

Mondják, hogy elment, hogy soha azóta nem járt itt, és azt is, hogy földi léte csupán legenda. Akkor hát hol keressük, hol találjuk őt?

Csak ott, abban az észbontóan anyagtalan, személyes belső világunkban, amit léleknek nevezünk. És csodálatos módon éppen ott és akkor találunk rá, ahol és amikor a legnagyobb szükség van rá – az elesettek, a szenvedők között.

És mert bennem a remény több, mint a vak hit, és több, mint a tényszerű bizonyosság, a gyógyítás szolgálatában álló emberként mondom, eljön közénk is, kórházunk karácsonján.

A Torinói-lepelbe ivódott képmás hordozója, a hosszú barna hajú, tiszta szemű, nyugodt férfi belép a kórterembe, tekintetét végighordozza a szenvedőkön, finom ujjait az első vaságy fehér támlájára teszi, és azt mondja: Ne féljete!

Ne féljete, mert minden pillanatban, és minden fölfogható és fölfoghatatlan határokon túl is veletek vagyok! Ne féljete, mert nem követhettek el olyan bűnt, amiért én megvetnélek és magatokra hagynálak titeket! Nem létezik földnek és égnek olyan zuga, a mélységeknek olyan dimenziója, ahová én ne mennék veletek. Magadba nézz, amikor legnagyobb a félelmed, és meglátsz fölismersz engem. Veled vagyok a betegség, a fájdalom idején. És veled vagyok akkor is, amikor elveszítéd szerettedet, közte és közötted kapocs vagyok, összetartozás, elválaszthatatlanság, mindaddig, amíg te akarsz, amíg a szereteted hozzá köt.

Beteg vagy? Szeresd hát még jobban az életet, küzdj magad is gyógyulásodért, ne add föl akkor se, ha földi szó kimondja, hogy vége, hogy nincs remény! És ha mégis elér a sötétség, nem annyi az és nem olyan, mint rettegve gondolkod, mert minden sötétség végén ott állok én. Virrasztalak és várlak. Ezért hát ne félj!

Dr. Séra Gyula

A morális mércét magasan tartó

Mint potenciális rászoruló, őszinte tisztelettel, fenntartás nélküli alázattal tekintek az orvosra. És minél kiszolgáltatottabb, elesettebb vagyok, annál inkább bízom avatottságában, a javamra, gyógyulásomra irányított figyelmel teljességében, az általa kimódolt eljárás megkérdőjelezhetetlen helyességében. Az orvost tudósának tartom, tudatalattimban mágnak, lelkem mélyén – ne higgyék hogy túlzok – steril-szeretet-sugárzó kiválasztottnak.

Ezért hiszem, hogy az orvos, amikor kezére jutok, személy szerint engem lát, s nem egy névtelen és arctalan, egy meghibásodott „munkadarabot”. És hitemet csak erősíti, ha beavat, meghív, felhatalmaz, hogy saját gyógyításomban részt vegyek, a gyógyulás egyik felét – mint felelősséget – kirója rám. Egyszerűen fölemel.

De vajon tudják-e a doktorok, hogy ez a hit (bizalom) mennyire törekény, tudják-e, hogy gyógyulásom rámeső felének előfeltétele van? Ami ha nem teljesül, egyszerre elillan belőlem a mélységes csodaváró odaadás, megtörik önbizalmam és méltóságom, marad csak a megalázó hunyászkodás, a pardon, hogy doktorom sok gondjait csak szaporítom, s már leereszkedő kegyessége is bánt. A velem történés merő kiszolgáltatottsággá lesz, szégyenértétté züllik a leszólt testi fájdalom és egyéb fogcsikorgatva viselt tüneteim, ami végül térdre kényszerít. Fegyelmet erőltetek magamra, álnok tisztelettudást, cserébe a gráciáért, noha káromkodnék inkább.

Testem ettől a pillanattól magára marad, valóságos munkadarabbá, silányul,

mert lelkem emlékekbe, elinnen-óhajokba és álmokba menekül.

Hogyan is mondjam el, mi ez a feltétel? Egyetlen szóban összefogható: emberség.

Aki már megtapasztalta kiszolgáltatottként, csak az tudja, micsoda őrijően kétségbeeső, sorsrontó erő az emberség megjelenített hiánya, és micsoda lélekemelő medicina, természetes gyógyerő, ha kiterjed ránk. Az emberség lélektől léleknek szóló magatartás. (Sohasem tárgy, sem tárgyszerű gondoskodás, tünetcsillapító injekció, sem egy darab kenyér, sem egy sikeres operáció – titka ha van, a minden terheltségektől és álságoktól megtisztult szellemiségben áll.) Így ér el hozzánk, előbb lelkünkhez, azon át testünkhöz is.

Azért csak vigyázzunk az emberséggel.

Aki az emberséget gyakorolja, annak alá veti magát, az örökös készenlétre kényszerül, napjainak és éjszakáinak irgalmatlan gravitációs súlya támad az öngerjesztő sebesedésben. Fölgyorsult élete az önfegyelem, önkorlátozás, a lemondás sikoltozó sínein száguld, míg nem a túlfeszített türelmek, türtőztetések vakvágányának végén a vasbakóval megütözik. A sebesedő hajsza az életet eluraló igénnyé, önváddá hatalmasodik: hogy nem tettem eleget! A folytonos önelemzés önemésztő kutakodássá vadul: hogy mit hogyan kell még, de bármi áron!

Bizony veszedelmes valami az emberség – a jóságba Jézus is belehalt, s hát még a magyar Krisztusok.

Akin az emberség uralkodik: számon kéri annak minden gondolatát, elbírálja minden tettet, birtokba veszi

minden dolgait, minden szellemi, testi, anyagi értékei fölött mérlegelés nélkül dönt és uralkodik. (Ha most az orvosokra gondolok, érteni kezdem az elfásultakat, az ingerülteket, az elridegülteteket, és érteni a megfáradtakat, az elszórtlanodottakat, a megtörteteket, az italozókat, érteni a gyorsalálúakat, a túlfűtött szétrobbantakat.)

Hát akkor meg miről merészelek locsogni én?

Valóban teljes odaadást követel az emberség? Félő... Kicsit nem lehet azt az odaadást? – bizonyos mértékkel? De. Lehet. Csak az már önámító játék – se kinn, se bent. Én a feltétlen emberiségről beszélek. Igaz, úgy, ahogyan nem szabad. De miért kellene ilyennek lennie? Azért, mert az emberiség nagybeteg, állapota válságos. Hogy meggyógyul-e, nem az orvosokon múlik csupán, de az ő felelősségük a legnagyobb.

Hadd fokozzam még.

Aki fölött az emberségnek hatalma van, annak pedig halála is nehéz halál. Bár ne így lenne! Sajnos így van. A drámai példák előttünk játszódnak le.

Az emberség szolgálatában leélt életek a halál pillanatában úgyszólván érthetetlené válnak. De adatik nekik némi igazság, elégtétel is, azáltal, hogy halálukon környezetük megdöbben és irgalmatlanul megriad. (Legkevesebb, a gyámoltalan kérdés: megérte?) Hiányuk didegretető materiális hiánnyá változik, s ez a hiány azonnali cselekvésre kényszeríti a tanítványokat (az emberséges létnek mindig akadnak tanítványai!), s nem tehetve ellene, elindulnak betölteni az űrt.

Október 29-én az emberiség szolgálói közül elment Dr. Nagyöszy József is.

Nem szándékom nekrológot írni a minden tekintetben kiváló emberről, csupán arra teszek talán megbocsátható kísérletet, hogy mértékül használva személyiségét, az emberségről konkrétan szólhassak.

Ravatalánál a mélységes gyász, a döbbenet önmagában is megrendítő.

A kórház, a kollégák, munkatársak, barátok nevében Dr. Pap Károly búcsúzik:

„... a nők egészségének védelmét szolgáltad, több ezer magzatot segítettél a világra. 1985 óta a cukorbetegségben szenvedő várandós anyák védelmére beindítottad és továbbfejlesztetted speciális gondozásukat, és mindezt feldolgoztad számítógépen is. Ezekkel a száraz adatokkal is összefoglalható egy emberi élet, de nekünk, a veled együtt dolgozóknak, több voltál: Ember voltál. A segítőkészség, az alaposság és a moralitás mércéjét magasan tartó, ideálisat kereső kreatív személyiség...”

Összefoglaltabban kimondani – milyen is legyen az orvos, Dr. Pap Károlynál e napon nem lehet: Nagyöszy József **az ideálisat kereső kreatív személyiség.**

Hol kezdődhet, hogyan teljesül ki a morális mércét magasan tartó?

A Nagyöszy-ház szellemiségében, a szülői szándékban, hogy iker fiaikból törik szakad, orvos legyen? Vagy ott, amikor a testvérpár teljes meg- és odaadással, hiánytalan elhivatottsággal valóságosan az orvosi pályára lép? Valószínű, mert ott és úgy foly-

tatódik, hogy a szülővárost választják élő és szolgáló helyül mindketten. Futnak már egymás mellett az idő síkján, már tudják miért, mi céllal, csak azt nem még, hogy meddig, és mire juthatnak. Már tudják a vállalást. Terheit alig. Futnak a sors pályáján, sűrűlődv, ütődve az ellenállásokhoz, és vibrálni, zümögni kezd bennük a magasfeszültség.

Felizzott az egyik, s aztán kicsapott. Tragikus hirtelenséggel. Tíz éve már. Úgy mondják, azóta lett elmélyül-

tebb a másik. Futása is már csupa iramváltás, szökellés, élete egyre dinamikusabb, közéletisége kiterjedtebb, míg ő maga egyre rejtettebb, zártabb. Úgy ám.

Egyre hallgatagabb lett a lelke, abová se kopogtatva, se kérve, se erővel bejutni nem lehetett.

Ajtó nem nyílt oda, ahol valami különös megháboríthatatlan nyugalmat sejtettek szerettei, valami bölcs és békeséges csendet. Vagy talán reméltek inkább, mert nagyon is lehet, hogy a fal mö-

gött, testvére elvesztése után, a félelem dübörgött: kitarthat-e addig, amíg illendő, nem előzve halálban a szülőket – magukra ne maradjanak? S talán még ennél az emésztő nyugtalanságnál is több dübörgött ott benn, valami olyan, aminek megpillantásától megóvott mindenkit.

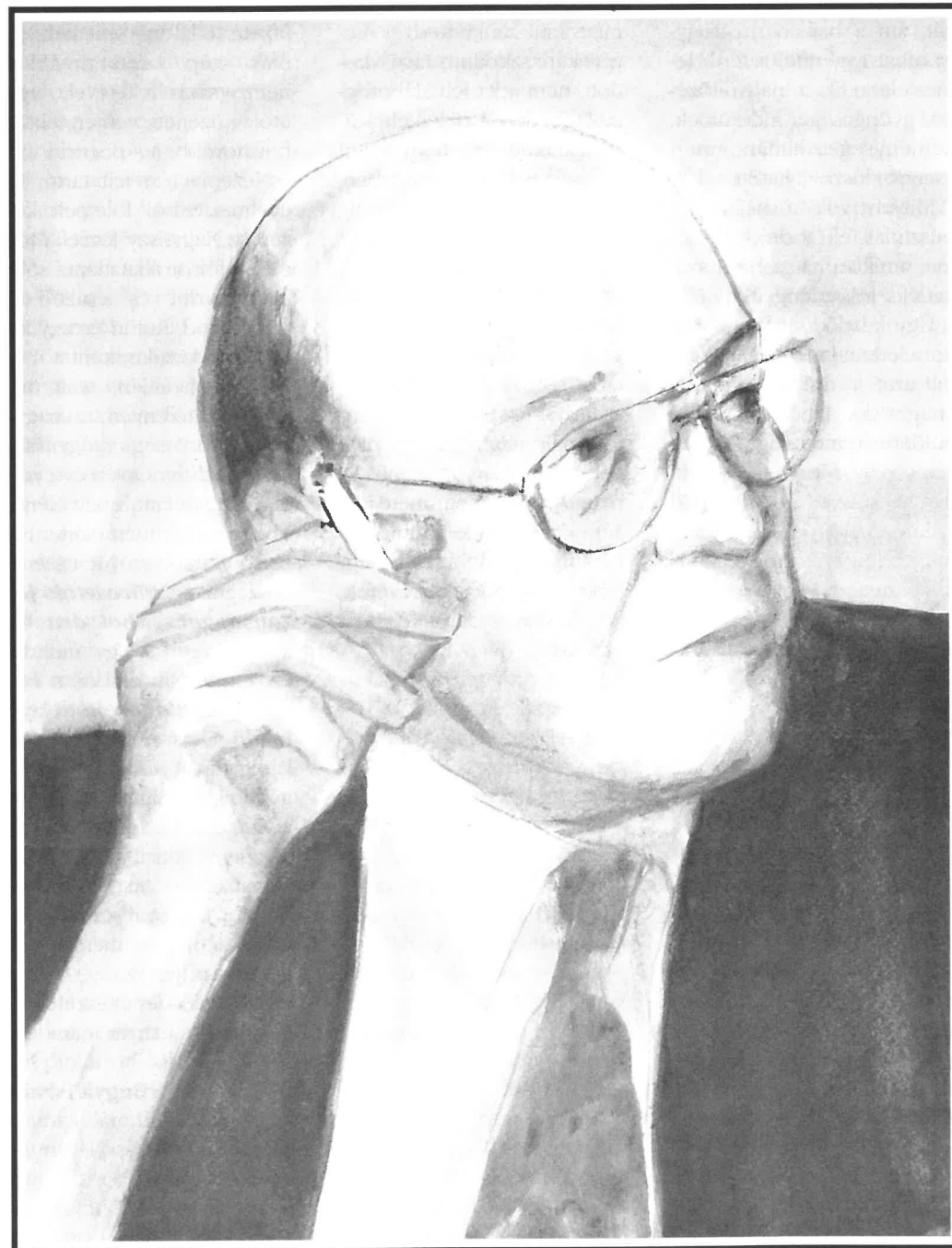
Huszonhárom évnyi házasság, a csodáltnivaló összekapaszkodás jóban és rosszban, a sejtelmes-összetartozás sem olvashatta föl a védelembe húzódott lélek eljegesített határait. Felesége ma-

ga is orvos, a kórház fül-orr-gégész főorvosa, és talán ő sem tudja soha megválaszolni, mi volt az, mire, az a bevehetetlen elzárkózás? Kimondható nyelven, szavakkal talán valóban nem, de a szorongató sötétben, ahová bejáratos lett a párját veszített, lassan derengeni kezd majd a látni nem engedett. És ott, talán éppen az emlékek kertjében, ott, ahol a szerelem jogán örökös már a tartózkodási engedély, lassan értelmet nyer az az elzárkózottság. Értelmet, hogy minek akart megfelelni, milyen valami, milyen belső parancs hajszolta azt az embert, hogy ne érje be „csupán” a mindennapi megfeleléssel?

Születész-nőgyógyász lett, beosztása szerint helyettes osztályvezető főorvos. És mint ilyen, a végtelenségig precíz, racionális, következetes, keményen követelő, a szőrszálhasogatásig számon kérő. Ez a mindennapi megfelelés, s ne mondjuk csupán kegyeletből, hogy ebben kivétel volna.

Precíz, maximalista, a gyógyítás ellenében minden kompromisszumot eleve elvető, a slendriánságtól azonnal haragra lobbanó őserő, de, aki e téren önmagától követel a legtöbbet – ez már több a megszokottnál, ez már a hi-telesség.

De van tovább is, mert ezt a zsarnokian követelő embert nem a félelem, hanem a szeretet veszi körül. És ez már nem a szakmai igényességéből következik, hanem abból a mélységes tiszteletből, amivel a betegekhez, munkatársakhoz fordul, perel értük ha kell, a velük szembeni méltatlanságok ellen bajra kel bárkivel. Hangjának mélyzengésű orgánumból kihallik a lélek muzsikája, és az ő sajátos humorából félreértelmezhetetlen szeretet villog elő, bármikor,

Rajz: Szabó Tibor

bármely feszült pillanatban. De célponttá válik gyakorta maga is. Mennyi vicc, élcelődés keringett róla és karikatúrák kézről-kézre – „ím, így lovagol a főorvos úr”. Megsértődne? Boldogan mulat a tréfákon. Mert a humor, ha hagyják, oda-vissza szól. Mi több, nem a bántásért születik. Hát ezt híják emberségnek mifelénk. Csoda, hogy jó érzés volt dolgozni, élni a főorvos úr körül?

De neki ez nem elég.

Elmélyed a cukorbetegségben szenvedő várandós anyák problémakörében, megkezdi szűrésüket, kiterjeszti azt a teljes meggyére, számítógépre írja az adatokat, eseteket, s miközben hozzávetőleg 20 ezer adatot regisztrál, „kézbelileg” használható programot dolgoz ki: számos típusát a műtéti leírásoknak, átlátva, túlgondolkodva (előre tervezve) az összes felvetődő problémákat is. 20 év alatt felgyűjtött anyagát, a napon-ta csiszolatott, tökéletesített munkát egyedülállóan véljük a világban. Kimondatott, gyakorlattá tettett, hogy a cukorbeteg anyáknak is van esélyük a teljes értékű életnek világra hozására!

Lappangó kérdés minden kórházban, melyik a több-érő, a mindennapi gyógyítás, vagy a (publikált) kutató, elméleti munkásság? Lám a kettő benne egy, mert szemléletében (lelkiismeretében!) szükségszerűen és elválaszthatatlanul következnek egymásból. Azután pedig ez a végtelen precizitással kutakodó ember, aki adatok millióit kezeli, elemzi csoportosítja hihetetlen fegyelemmel, dolgait, eredményeit meglepő módon nem publikálja! Nem jutna rá idő, meg erő? Dehogy. Ezt az ő értékrendje egyszerűen nem tartja fontosnak. Ugyanakkor amire

jut, azt gyakorlattá teszi, azonnal és következetesen alkalmazható praxissá, szolgálva mindenkinek előtt a betegeket, és segítve a taposómalomban őrlődő kollégákat is. A tudós gyakorta kísérletezik, kockáztat. Nagyószy doktor csak azt alkalmazta, aminek teljességgel a birtokában volt. Benne még együtt a szikár tudós, meg az idealista, a valóság és a mítosz, a ráció és a legteljesebb idealizmus. Ez a magasan tartott moralitás.

Amíg egész az ember, viszonylag könnyen viseli magát, ám a bajban megrogygynhat a gerinc, a térd, lemeztelenedik a nagyöltözékű, gyöngeségei kiderülnek, keménysége elillan, mert esendő, kiszolgáltatott.

Milyen volt a bajban, a pusztulás felé sodródva jelleme, amikor már a halál szakadéka fölött lengett?

Úgy kezdődött, hogy amikor elérte a betegség, hallgatott arról a doktor, eltitkolta amíg csak lehetett. Milyen különös mindez így utólag Nagyószy főorvos úr, aki hányszor vetted betegeid szemére, hogy késlekedtek, milyen különös, hogy aki arra készítetted, kényszerítetted betegeidet, hogy beszéljenek a betegségükről, a tünetek-

ről, mert már az is gyógyít, megosztani, átadni másnak a félelmet, a fájdalmat, már az is gyógyít, s amikor magad sorra kerültél, mindezt megszegtéd. Mért hallgattál főorvos úr! Hát jó példa ez?

Nagybeteg már, hiába segít a sok barát, végérvényes a kór, áterjed már a mellkasra a bordák deszkafalát bontja a daganat, körbeszorítva a gerincvelőt, aztán a bénulás. A kór mint cápa kitépett belőle egy-egy darabot, elvette mélyzengésű hangját is, de intett, csak mosolygott a szem, és keze megszorította a Kedves kezét, kapaszkodott, ragaszkodott, nem adta fel. Háborognak belül ma is lelkek, vádolják magukat, hogy miért nem vették észre időben, miért nem segítettek, amíg még lehetett. Nyugodjanak meg, nem lehetett, mert ők nem láthatták időben a végzetet, a főorvos úr nem engedte. Nekik sorvadó állapotában is azt a Nagyószy Józsefet kellett látniuk (ne bántódjanak meg!), aki egy picivel talán több volt náluk. És nyugodjanak meg, mert igazán megadtak mindent. Együtt lélegeztek vele a legjobb orvosok és nővérek, kézről-kézre adta a féltés, a szeretet.

Nézem Szabó Tibor portréját, visszanéz rám a nagy csodálkozású-bánatból világitó szempár. Nagy ősz me-reng ott egymagában főorvos úr, Nagyószy József, s talán-talán, amit racionális értelmel elvetett: „a puhatestű éjszaka”. Abból a bánatból, hogy kevés az élet beteljesíteni a beteljesíthetlent, kinéz és azt mondja az a tekintet: nincs menekvés. A család pszichiáter barátja meg azt, hogy **Jóskának egyszerűen nem volt baláltudata.**

Tudták róla, hogy Ő csak fekete tollal írt? Sem kék, se más szép színű tintákkal nem, csakis feketével... Így utólag üzenete van ennek is, hovatovább: ars poetica.

Nézem cigarettát tartó, figyelmeztetésül fölemelt kezét: ez Nagyószy József. Meg még a felsorolhatatlanul sok-sok részlet és epizód – mind-mind, külön és együtt: üzenet. Mozaikonként a mű, a befejezhetetlen, amit önmagából teremtett, a nagybeteg közösség gyógyítására: emberség. Ötven éve volt rá. Azért rohant, hogy elérje, s azért az 50, mert elérte. Bizony, csak ötven! Mert szembeszegült a „**bűlve letoló józansággal, /ahol áru és árulás van**” – így mondja ezt egy másik ember, **a robogó, csillagerejű** Nagy László. De szembeszegülni a latolgatással csak a legnagyobb józanság tud, akár önvészteré is, az a hajszólo belső igény, aki a kihívásokat maga kéri és maga teremti, hogy a káosszal szembefordulva a morális mércét magasba emelje.

Örüljenek és készülődjenek, akikre hiánya maradt!

Bugya István

Rajz: Szabó Tibor

A JÓSA ANDRÁS PÁLYÁZAT SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE A MEGYEI KÓRHÁZ TUDOMÁNYOS MUNKÁJÁBAN

A kórház alapvető feladata a gyógyítás, a betegek ellátása. Ennek a feladatnak csak akkor tudunk maradéktalanul megfelelni, ha ismerjük az új diagnosztikus és terápiás eljárásokat, a tudomány legújabb eredményeit és azokat a gyakorlatban alkalmazzuk. A tudomány szerepe az utóbbi időben az élet minden területén felértékelődött.

Kórházunkban aktív tudományos tevékenység folyik, melyet a Tudományos Bizottság támogat. A Kórházunkban folyó tudományos munka eredményeinek közlésére számos lehetőség van. Publikáció történhet a magyar és idegen nyelvű szakfolyóiratokban megjelenő dolgozatok, a hazai és nemzetközi kongresszusokon elhangzott előadások, poszterbemutatók formájában. Előfordulhat azonban az, hogy értékes munkák – különböző okok miatt – nem kerülnek közlésre, vagy előadásra. A Jósa András pályázat ilyen esetekben is lehetőséget biztosít arra, hogy a szakemberek megismertessék munkájukat, tapasztalataikat és eredményeiket a kórház többi orvosával.

A Kórház Tudományos Bizottsága 15 év óta minden évben meghirdeti a Jósa András Pályázatot. A benyújtott dolgozatok száma és szakmai színvonala rendkívül változó volt.

A 2000. évben összesen 11 pályamunka érkezett, melyből négynek szerzője egyetemi diplomás volt. A szakdolgozói kategóriában 7 pályamunkát kaptunk. A 11 pályamunka közül 6 dolgozat került díjazásra, szerzői közül 3 egyetemi diplomás és 3 szakdolgozó volt.

Az egyetemi diplomások által készített 4 pályamunkából 2 dolgozat 2. díjat és 1 dolgozat 3. díjat kapott. Egy pályamunka díjazásban nem részesült.

A szakdolgozók által készített 7 pályamunkából 1 első díjat, ketten 3. díjat kaptak. Négy fő díjazásban nem részesült, mivel dolgozatuk nem érte el a megfelelő szakmai színvonalat.

A 2000. évi Jósa András Pályázatra az alábbi pályamunkák érkeztek:

1. Dr. Sztányi István: A tibia proximális vég törések kezelése kettős lemezes oszteosztézissel. Traumatológiai és kézsebészeti Osztály, Nyíregyháza.
2. Dr. Sveda Brigitta: 24 órás intraoesophageális pH monitorozással szerzett tapasztalataink GORD-ban szenvedő betegeken. II. Gyermekosztály, Nyíregyháza.
3. Dr. Zemanek Péter és Dr. Sárdi Péter: Diffúz peritonitiszek osztályunk két éves anyagában (1998-1999). I. Sebészeti Osztály, Nyíregyháza.
4. Dr. Obbágy Veronika, Bene Jánosné, Bacskó Katalin, Juhászné Tisza Mária: Nozokomiális ártalmak. Pontszerző továbbképzés Mátészalkán. Mátészalkai Kórház, Kórház-higiénés Osztály. A szakdolgozói kategóriában 7 pályamunka érkezett.

1. Buda Károlyné, Oláhné Minya Tünde, Vida Katalin Nyíregyháza, SBO. Vélemények a reanimációs ismereteinkről.
2. Fecskéné Bogár Anna, Traumatológiai Állomás, Nyíregyháza: A kommunikáció szerepe az ápolásban.
3. Dr. Virágos Péterné Nyír-

egyháza II. Gyermekosztály. Gondolatok a betegellátás néhány etikai kérdéséről.

4. Benkei Istvánné: Nyíregyháza, II. Gyermekosztály. Etikai dilemmák osztályunkon.

5. Béres Melitta, Kiss Csabáné, Nyíregyháza Reumatológiai Osztály. Az ápolás minőségfejlesztési feladatai a fekvőbetegellátásban.

6. Mester Erika Nyíregyháza, Chr. Belgyógyászati Osztály: Az ápolóra mindig számíthat.

7. Borbély Tiborné, Papp Andrásné Nyíregyháza, Chr. Belosztály: Az ápolóra mindig számíthat.

Az utóbbi években a pályázatokkal kapcsolatban számos tapasztalatot szereztünk és ennek alapján a Tudományos Bizottság elhatározta, hogy a pályázati rendszert

Az I. kategóriában pályázni lehet a hazai országos, vagy külföldi szakfolyóiratokban a tárgyév folyamán megjelent dolgozat különnyomatával. Az I. kategóriában 3 díj adható. Az osztályvezető főorvosok csak az I. kategóriában pályázhatnak.

A díjakkal a pályamunkát értékeljük, tehát 1 pályamunka 1 díjat kaphat függetlenül attól, hogy hány szerző vett részt annak megírásában.

A II. kategóriában olyan dolgozattal pályázhatnak amely még szakfolyóiratban nem jelent meg. A dolgozat tárgya lehet klinikai tanulmány, statisztikai elemzés, újmódszerek alkalmazása, esetismertetés, stb. A II. kategóriában is három díj adható.

Az I. kategóriában benyújtott dolgozatok nem kerülnek lektorálásra, mivel ezek lektorálása a megjelenés előtt már megtörtént. A II. kategó-

Jósa András díjátadás: (balról-jobbra) Dr. Sára Gyula, Dr. Szabó Péter, Dr. Rusznák Miklós

megújítja, átszervezi. Ennek az volt a célja, hogy a pályamunkák színvonalát emeljük. Ugyanakkor az értékes pályamunkák díjazását is növeltük. Az új szabályzat értelmében a Tud. Biz. az egyetemi diplomásoknál két kategóriában hirdetett pályázatot.

riában pályázó dolgozatokat 2 lektorral lektoráltatjuk.

A II. kategóriában benyújtott pályamunkákkal kapcsolatban ugyanazon szerkesztési elveket kell betartani (bevezetés, módszer, vizsgálati eredmények, megbeszélés, összefoglalás, irodalom, stb.)

mint pl. az Orvosi Hetilapban történő közlés esetén.

Az utóbbi években a szakdolgozók képzettségi szintje jelentős mértékben növekedett. Számos diplomás ápoló, főiskolai végzettséggel rendelkező szakdolgozó dolgozik az osztályokon. Egyre többen vesznek részt tudományos munkában és a Tud. Biz. indokoltan tartja, hogy a szakdolgozók egy önálló szekció keretében évenként ismertessék pályamunkáikat. A Tud. Biz. a továbbiakban is részt vesz a pályamunkák értékelésében és minden segítséget megad a szakdolgozóknak tudományos munkájukhoz.

A 2001. évi Jós András pályázatra az I. kategóriában 2, a II. kategóriában 5 pályamunka érkezett. 6 dolgozat nyert díjat, közülük az I. kategóriában egy első és egy 2. díjat, a II. kategóriában két

első és két második díjat. A pályázaton az alábbi dolgozatok vettek részt:

1. Dr. Vincze Péter és mtsai: Lenticonus anterior és posterior Alport – szindrómában. Szemészet 138 (2001) 17-22. Kisvárdai Kórház, Szemészeti Osztály
2. Éva Pongo et al.: Deterioration of the protein kinase C-K ATP channel pathway in regulation of coronary flow in hypercholesterolaemic rabbits. European Journal of Pharmacology 418 (2001) 217-223. Kisvárdai – Leuven – Debrecen.
3. Dr. Iszlai Éva: Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Helicobacter pylori sero-epidemiológiai szűrésen részt vett lakosok felső panendoscopos és gyomorszövettani elváltozásai. Nyíregyháza, Megyei

Kórház II. Belgyógyászati Osztály

4. Dr. Szabó Géza: Érműtét tervezése és kivitelezése malignus tumor miatt kezelt betegben. Nyíregyháza, Megyei Kórház II. Sebészet
5. Dr. Zemanek Péter és Dr. Francz Mónika: Rapid lefolyású ritka emlőtumor. Nyíregyháza Megyei Kórház I. Sebészeti Osztály és Pathológia.
6. Dr. Sztányi István: A csípőtáji törött sérültek ellátásának alakulása osztályunk 10 éves beteganyagában. Nyíregyháza Megyei Kórház Traumatológiai és Kézsebészeti Osztály
7. Balázs Tibor: A functionális endoscopos melléküreg-sebészet mint minimálisan invazív sebészeti módszer, irodalmi áttekintés osztályunk tapasztalatai alapján. Nyíregyháza Megyei Kór-

ház Fül-orr-gégészeti Osztály.

A szerzők a díjnyertes pályamunkákat minden évben Tudományos Ülés keretében mutatták be. Az eddigi tapasztalatok alapján úgy gondolom, hogy a pályamunkák száma tovább fog nőni és egyre színvonalasabb dolgozatok fognak részt venni a pályázatokon. A Tud. Biz. a meghirdetett elvekhez ragaszkodik és célja az, hogy csak a színvonalas munkák részesüljenek díjazásban.

A pályázatok benyújtási határideje a tárgyév december 31. A pályázatokat 2 példányban a Tudományos Bizottság titkárának kell beküldeni. (4412 Nyíregyháza, Sóstói u. 62).

Nyíregyháza, 2002. nov. 22.

Dr. Rusznák Miklós

A Tudományos Bizottság titkára

Egy osztály minőségének egyik fokmérője a szakmai, tudományos munkássága. A jövőben kórházunk minden osztályának tudományos tevékenységéből szeretnénk ízelítőt adni az Új Körlap hasábjain. Ezúttal a minőségi díj apropóján a gyermekgyógyászat dolgozatát ismeretjük, mely egy rendkívül ritka betegség gyors felismerésén és ennek alapján, eredményes terápián alapul.

Ritka betegség – gyors diagnózis Jávorfaszörp betegség – Maple syrup urine disease (MSUD)

8 napos fiú csecsemőt 2002. 10. 30-án 16 óra 30 perckor vettünk fel osztályunkra az a panasszal, hogy otthonában feltűnően csendes, erőtlén, szopni nem akar, időnként erőtlénül nyögdecsele. Vizsgálatkor észlelt tünetek (fejét hátraszegve tartja, testszerte fokozott izomtónus,

elődomborodó nagykurtacs, szopóreflex hiánya) felvetették az agyhártyagyulladás lehetőségét. Lumbálpunkciót végeztünk, a gerincvíz mintavétel azonban kizárta az agyhártyagyulladás lehetőségét. Az elvégzett laborvizsgálatok metabolias acidosis, ketonuriát mutatott, melyet folyamatos infúzióvallassan korrigáltunk, de ketonuriája változatlan volt. Megfigyelés alatt felső végta-

gi izomrángások, görcs jelentkezett, mely többször ismétlődött. Neurológiai vizsgálat felvetette koponyaűri vérzés vagy anyagcsere betegség lehetőségét, ezért 10. 31-én reggel koponya CT vizsgálat történt, mely kizárta a térfoglaló folyamat lehetőségét.

Vizelete curry-re emlékeztető szagú volt. Osztályunk laboratóriumában 10. 31-én koradélután aminosav kromatográfiás vizsgálat történt, melynek eredménye egy igen ritka anyagcsere betegséget – **jávorfaszörp betegség** – igazolt. Ennek tükrében speciális, elágazó láncú aminosavakat (Leucin, Isoleucin, Valin) nem tartalmazó, MSUD tápszerrel kezdtük táplálni a csecsemőt. A gyógtápszer adása mellett állapota fokozatosan javult, görcsei nem jelentkeztek, a gyermek élénkebbé vált, súlygyarapodásnak indult. Kontroll aminosav kromatográfiás vizsgálata negatív eredményű lett.

A **jávorfaszörp betegség** egy igen ritka (születéskor 1: 1 000 000 gyakoriságú) veleszületett anyagcsere betegség, mely az elágazó láncú esszenciális aminosavak (Leucin, Isoleucin, Valin) le-

bontásának zavara. A kóros lebontás során képződő ketosavak a testnedvekben felhalmozódnak és a vizeletnek jellegzetes, jávorfaszörpre emlékeztető szagot adnak.

A betegség klasszikus, újszülöttkori formája, mint esetünk is, kezdetlen formában súlyos encephalopátiát, comát okoz. A betegek az élet első hónapjaiban meghalnak visszatérő metabolikus crisisek és súlyos neurológiai tünetek, görcsök között. A kezelés hosszú távú diétás (MSUD) tápszer megkezdését jelent. Esetünkben a gyors diagnózist a csecsemő és gyermekgyógyászat diagnosztikus igényeinek megfelelően adaptált vizsgálatokkal rendelkező laboratórium tette lehetővé.

**Dr. Major György,
Dr. Dicső Ferenc**

I. Gyermekgyógyászati Osztály

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI TUDOMÁNYOS TESTÜLETE

A Magyar Tudományos Akadémia, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testülete a Magyar Professzorok Világtanácsának közreműködésével rendezte meg a 10 éves jubileumi közgyűléssel egybekötött tudományos ülést, (Nyíregyháza, Megyeháza, 2002. szeptember 28, 29.)

Az MTA Sz.Sz.B. megyei tudományos testületét 1992-ben Kosáry Domokos Akadémikus, a MTA elnökének hozzájárulásával és támogatásával hozta létre Dr. Kecskés Mihály egyetemi tanár, az MT A doktora kezdeményezésére. Az MT A vezetősége azóta is hathatósan támogatja tudományos testületünket.

Az évenként megrendezett közgyűlésre minden esetben a Tudományos Akadémia vezetői (főtítkár, alelnök), valamint számos akadémikus tisztelték meg jelenlétükkel. A megye tudományos testülete 10 szekcióban és több mint 40 munkabizottságban fejt ki tudományos tevékenységét, együttműködésben a kassai, ungvári és nagybányai tudományos csoportjaival, tudományos képviselőivel, a megyével szomszédos országokkal.

Hogy milyen hatalmas tudományos erőt képvisel ez a testület, néhány adattal szeretném megvilágítani: A Tudományos Testület évenként 10-12 tudományos ülést tart és csak az évenként megrendezett közgyűlésekkel egybekötött tudományos üléseken, összesen több mint 1500 előadás hangzott el. A testület fennállása óta 74 tudományos könyvet adott ki. Jelenleg a tudományos testületnek 806 diplomás tagja van, amelyeknek kb. 60%-a tudományos fokozattal rendelkezik.

Az MTA Sz.Sz.B. megyei Tudományos Testület kezdeményezésére alakult meg a Magyar Professzorok Világtanácsa I MPV I 1998-ban, amelynek négy kontinensen, 24 országban, több mint 700 tagja van.

Az MPV, a tudományos testületünkkel együttműködésben fejt ki tevékenységét. Az évenként megrendezett, őszi tudományos üléssükön, a szomszédos országok és több nyugati ország, valamint az MPV képviselőivel együtt, mint egy 160-170 kutató, oktató vesz részt a magyar közgyűlésen, a Sz.Sz.B. megyei közgyűlés patinás központjában.

A tizedik jubileumi közgyűlést 2002. szeptember 28-29-én tartottuk. A megnyitó a Megyeházán történt. A megnyitó beszédet Dr. Helmezy László a megyei közgyűlés elnöke mondta el. Megnyitójában reális képet adott a megye helyzetéről. Majd Marosi Ernőné a MTA alelnöke üdvözölte az Akadémia nevében a közgyűlést. Ezután Dr. Kecskés Mihály professzor beszámolt a Tudományos Testület tízéves tevékenységéről. Ezt követte a különböző kitüntetések átadása.

Majd Dr. Kecskés Mihály együttműködési megállapodást írt alá a Magyar Professzorok Világtanácsának titkárával, Dudás Illés professzorral. Ezt követte a MTA, Sz.Sz.B. megyei Tudományos Testületének vezető testületének a megválasztása. Délután a Megyeházán Dr. Páczelt István, az MTA rendes tagjának az elnöksége alatt megkezdődtek a plenáris ülések. A nagysikerű plenáris ülésről csupán néhány előadást szeretnék megemlíteni:

Igen nagy gyakorlati jelentőségű előadást tartott Dr. Sinóros-Szabó Botond professzor. "A Tudományos Testület szerepe Magyarországon, Keleti, három határ szeglet térségének fejlesztésében. Ezután Dr. Balogh Árpád professzor, a nyíregyházi főiskola rektora ismertette azt az óriási fejlődést és lehetőséget, amelyet a nyíregyházi főiskola foglal el, Sz.Sz.B. megye szellemi és tudományos életében. Megemlítve a tudományos fokozattal rendelkezők nagy számát.

Dr. Lukácskó Zsolt beszámolt a Debreceni Egyetem

Egészségügyi Főiskola karának elért eredményeiről és óriási fejlődéséről. Nagyon érdekes előadást hallottunk a plenáris ülésen Dr. Kovács Magda professzortól, aki a technológia fejlődés hatását ismertette a felsőfokú képzéssel. A Tudományos Ülés szeptember 30-án folytatódott a nyíregyházi főiskolán. A megnyitó előadást Dudás Illés professzor tartotta, a miskolci egyetem tanszékvezetője: "Fejlesztési tendenciák a gépgyártásban tiszta technológiák" címmel. Ebben ismertette a hallgatóságot az a bámulatos technikai fejlődéssel, amely az elmúlt években következett be. Ezt követően szekció előadások következtek. 12 különböző szekcióban, több mint 130 tudományos előadás hangzott el, amelyek magukba foglalták a tudomány szinte minden területét. A tudományos ülések anyaga két vastkos kötetben jelent meg.

A program a színpompás botanikus kert megtekintésével és kirándulással zárult. A fentiekből látható, hogy a MTA, Sz.Sz.B. megyei Tudományos Testülete a tudásnak és a diplomás, valamint a minősített kutatóknak hatalmas erejével rendelkezik és ez a tudományos erő nagymértékben hozzájárulhat és hozzájárul megyénk gazdasági, kulturális és egyéb fejlődéséhez.

Dr. Szabó Péter

A Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testületének Alelnöke,
A Jósza András Kórház Tudományos Bizottságának Elnöke

Prof. Dr. Kecskés Mihály

Magyar Tudományos Akadémia Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Tudományos Testület elnöke

Idén 15 éves a Zay Anna Gimnázium és Szakiskola.

Gratulálunk a jubileumhoz. Tevékenységével nagyban hozzájárul a kórházi ápolási munka színvonalas ellátásához, a jól felkészített szakmailag kiváló ápoló munkatársak biztosításával.

Az ápolók képzettségi szintjének emelése, a szakdolgozók gyakorlati oktatása érdekében kifejtett eredményes tevékenysége elismeréseként **Zay Díjat** kapott **Dr. Dicső Ferenc** osztályvezető főorvos és **Veres Tamásné** ápolási igazgató.

További eredményes munkát kívánunk a kórház dolgozóinak nevében.

Borsy Béla, MÁE vezetősége

Egyedülálló műtéti eljárás

Dr. Fazekas Imre: A kórházunk Ortopédiai Osztályán dolgozó Turcsányi főorvos a közelmúltban olyan műtet végzett tetraplégias betegen, ami Magyarországon egyedülálló, amit Nyíregyházán végeztek először. Főorvos urat kérdezem, hogyan merült fel benne, hogy ezzel foglalkozzon.

Dr. Turcsányi István: 1983 óta dolgozok kórházunkban és Noviczki főorvos úrral kezdtem el a kézsebészkezdést és úgy érzem, hogy most ez a téma az eddigi munkámnak a folytatása lenne a nyaki gerincsérültek felső végtagján végzett fogásjavító műtet. 2001. júniusában, Bolognában rendeztek egy világkongresszust, ahol a nyaki gerincsérültek felső végtag rehabilitációjával foglalkoztak. Ez a Kézsebészeti Európai Kongresszushoz volt csatolva szatelit kongresszusként és a világ minden országából részt vettek. Magyarországról egyedül sikerült kijutnom, mert elég magas volt a részvételi díj. Itt a Szabolcs-kéz alapítvány segített, a Kamillánus Rend a szállással. A kongresszuson részt vettem az előadásokon is, több emberrel kötöttem ismeretséget, többek között Jan Friden professzor úrral is, aki Göteborgban dolgozik és ott kézsebész professzor. Beszélgetésünk a kézsebészetről, illetve egyéb dolgokról folyt és többször találkoztunk ott a kongresszus folyamán. Én nem is gondoltam, hogy ő a beszélgetésünket komolyan veszi, ahogy hazatérem, ő egy levéllel felkeresett, hogy tudom-e hasznosítani a kongresszusi tanulságokat és leírta készségét, hogy amennyiben ilyen betegek kerülnének hozzánk műtetre, ő

nagyon szívesen segítene ezeken a műtéteken. A műtétnek tulajdonképpen az a lényege, hogy a nyaki gerincsérültek, akik valamilyen trauma folytán nyaki csigolyatörést szenvednek, idegsebészek megoperálják, a gerincsebzésnek köszönhetően ezek a betegek élet-

Jan Friden professzor beteget vizsgál kórházunkban

ben maradnak, és rehabilitációjuk során fölmerül az az igény, hogy kezükkel fogni tudjanak. Több mint 30 éve végeznek ilyen műtéteket a világ országaiban, összesen 10 centrumot tartanak számon, ahol ilyen műtéteket végeznek és a műtétnek a lényege, hogy a felső végtagon meglevő néhány működőképes izmot egy kedvező helyre pozícionáljuk, ináthelyezéssel, esetleg ízületek merevítésével és így egy erős fogókezet hozzunk létre. Ezek a betegek műtet előtt fogni nem tudnak, csupán parakoordinációs módszerrel rehabilitációjuk során megtanulták, hogy hogyan fogjanak tárgyakat, úgy tudják ezeket emelni, használni, de nagy segítségre szorulnak, így az étkezés, a tisztálkodás, korábbi foglalkozásuk illetve a számítógépet, aki használta, nem igen tudja már használni ilyen séri-

lús után, írni nem tudnak. Na most ezzel a műtétrel viszont ezeket a funkciókat vissza lehet adni a betegeknek, tehát írni tudnak, számítógép billentyűzetét tudják kezelni, különböző tárgyakat felemelni, gyümölcsöt, egyéb dolgokat. Tisztálkodni tudnak, növekszik az önállóságuk, függetlenebbé válnak a környezetüktől, ezáltal részben őket is tehermentesítik, részben az életminőségük javul. Tudomásom szerint évente a megyénkből is legalább 10 nyaki gerincsérült kerül műtetre, ez országosan, ha átgondoljuk, elég nagy betegcsoportot érint. Nem minden nyaki gerincsérültnél lehet ezeket a műtéteket elvégezni, szigorú kritériumok alapján kell kiválasztani őket.

Hogyan kezdtük el az egészet? Nyíregyházán a Mozgássérültek Alapítványi Iskolájában tanult egy 27 éves lány, aki 4 évvel ezelőtt sérült, ő is tudomást szerzett erről a lehetőségről és miután megvizsgáltam, az egyik legalkalmasabb betegnek tűnt, akin ezt a műtet el lehet végezni. A meglevő izmokat felmértük, Diószeghy főorvos úr nagy segítségemre volt ebben, és a svéd professzor úr segítségével a terápiát, a műtéti tervet összeállítottuk.

Hogyan jött be ő a képbe? Személyesen nem jött le ehhez a műtethez, e-mailen keresztül, tehát én leírtam a műtéti tervemet és ezt a műtéti tervet kis módosítással a professzor úr helyben hagyta. Ezeket az elemeket, amelyeket a műtet során alkalmaztunk, kézsebészkezdént már használtuk, tehát igazából nem új műtéti technikáról van szó, hanem több kézsebészeti műtéti elemnek az összerakása és ennek az el-

végzése, és együtt áll össze a fogó kéz. Minden eset más és éppen emiatt a műtétnek a megtervezése a legnehezebb és nem a kivitelezése.

Dr. Fazekas Imre: Mi lesz a további sorsa a műtéti eljárásnak? Rendszeresen fogják-e végezni, Nyíregyháza országos centruma lesz-e ennek, vagy más intézetek is bevezetik?

Dr. Turcsányi István: Ilyen típusú műtéteket Magyarországon tudomásom szerint nem végeztek. Történetek kisebb próbálkozások az Országos Rehabilitációs Intézetben, de ilyen komplex műtet tetraplegias betegnél nem végeztek. A svéd professzor elmondta, hogy szeretne munkakapcsolatban maradni velünk és tulajdonképpen missziójának érzi azt, hogy itt Nyíregyházán, nálunk ezt a műtet meghonosítsa, alkalmasnak tartja rá a kórházunkat, a kórházunk struktúráját. Ezt a kislányt megoperáltuk, a műtet végül is jól sikerült, egy erős fogókéz jött létre és a kislány ismerve a sorsát, körtelefonnal értesítette őket és így 7 beteg jelentkezett még ilyen vizsgálatra. Ezeket a betegeket viszont már együtt vizsgáltuk meg a svéd professzor úrral, aki november 6-án érkezett Nyíregyházára, először járt Magyarországon, megvizsgáltuk a betegeket és közülük kettőt megoperáltunk és még további 4 beteget tervezünk megoperálni kora tavasszal és reméljük, hogy meggyökeresedik ez a műtéti eljárás Magyarországon. Az ORI rehabilitációs társaságunknak a kongresszusán 2002. szeptemberében Szentgotthárdon bemutattuk az esetet és ott a rehabilitációs társaság szakmacsoportja a jövő útjának nevezte a gerincsérültek rehabilitációjában a felső végtagon végzett rekonstrukciós műtéteket.

Dr. Szabó Gyula

ILDIKÓ KARÁCSONYA

Szenteste volt.

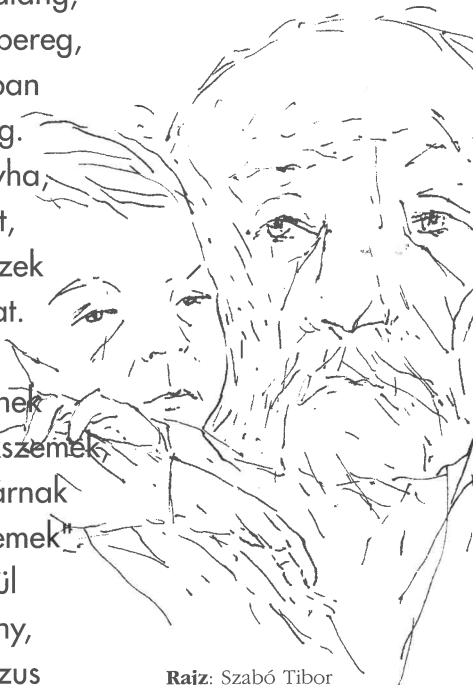
A fiatal sebészgyakornok reggel szorongva érkezett meg az osztályra. Még három hónap sem telt el munkába állása első napja óta. Fiatalon dobták be a mélyvízbe. Máris több műtétet és még több éjszakai ügyeleti szolgálatot tudhatott maga mögött, mint egykori évfolyamtársai. Ma mégis szomorú volt az előtte álló négy nap első reggelén. Nem volt még egyetlen olyan karácsony sem, amelyet nem családi körben, nem fenyőfa illatában töltött volna el. Nyomasztotta a kórház zárt világába történő kényszerű bezárása. Négy nap és három éjszaka! Kimondani is szörnyű! Volt ugyanis egy íratlan szabály a sebészeti osztály életében. Az olyan ünnepeken, amikor a családok együttléte a legfontosabb, az egyedül álló orvosnak kellett vigyázni a betegségük miatt hazamenni nem tudó emberekre. Az ifjú doktor még nőtlen volt. Kárpótlásként a szilveszterrel és az újév első napjával szabadon rendelkezhetett. De hol van az még?! A szenteste előtti nappal csendes volt. A százágas osztályról az elmúlt napokban sokan hazamentek. Többségük végleg, néhányan a katonaságnál is szokásos eltávozásra. A benn maradt betegek körüli teendőknél: kötözésen, az infúziók és a gyógyszerek elrendelésén, a feltétlenül szükséges transfúziókon és az adminisztráción már rég túl volt a fiatal orvos. Szűk szobájában üldögélt a kis fekete-fehér "Junoszty" televízió előtt, de nem tudott figyelni az ünnepi műsorra. Minél jobban közeledett az esti vizit ideje, annál feszültebb, lámpaláziasabb lett. Mit mondjon ma este a kórtermekben? Hiszen ez mégsem egy szokványos rutinjárat ágytól-ágyig. No, meg ráadásul van egy kórterem, ahol még nehezebb lesz. Ki nem hagyhatja. Már rég besötétedett. Az éjszakai nővérek órák óta megjöttek. Telefonon meg is kérdezték, hogy nem megy-e vizitelni. Tovább nem halogathatja az elkerülhetetlen. Összeszedve minden erejét kilépett az orvosi szobából, izgalmaiban csak talán általa észrevehető remegő hangon üdvözölte az ápolónőket: - Kezit csókolom. Kívánok Önöknek szép, boldog békés karácsonyt! Sajnálom, hogy az év legszebb estéjén itt kell lenniük, de magukat legalább vigasztalhatja az a tény, hogy holnap reggel hazamehetnek, míg én csak december 27-én. És ha már így alakult, akkor dolgoznunk is kell. Menjünk vizitelni! Az egy szuszra elmondott rövid szónoklat a vártnál jobban sikerült, úgy tűnt, a nővéreknek is tetszett. Elinultak. Az egyik ápolónő kezében tálcá: gyógyszerekkel. Főként fájdalomcsillapítók, altatók – éjszakára leginkább ezekre van szükség. A másik kezében vizitfüzet, az orvoséban a legfrissebb laboratóriumi és röntgen vizsgálatok leletei. Az ifjú sebész a nővérszobai "beszédének" sikerén felbuzdulva minden kórteremben boldog karácsonyt, a jövő évre pedig kórházmentességet, azaz ►

Dr. Szabó Gyula

Karácsonyi „miért”

Ugrál a gyertyaláng,
faggyúkönnye pereg,
a szoba sarkában
fenyőfa díszeleg.
Duruzsol a kályha,
melege simogat,
karácsonyfadíszek
mosolya hívogat.

Ajtó megett lesnek
fénylő gyermekszemek,
házzól házra járnak
kicsiny "betlehemek".
Pásztorra öregül
a szilaj kislegény,
megszületett Jézus
s Vele a Remény.

Rajz: Szabó Tibor

Háromszázhatvanöt
napjának az évből
ez mentes mocsoktól,
gyűlölettől, vértől.
Megpróbál szeretni
gonosz, romlott, galád.
Feledni a rosszat,
betegséget, halált.

Miért, hogy holnap már
újra gyűlölködünk?
Tűlévéllel együtt
lehull szeretetünk.
Ember, ha az vagy
még,
felősz-e valaha?
Elpusztítasz mindent
békétlen ostoba!

De miért csak ma este?!
Egy napján az évnek?!
Hogy emberek végre
szeretetlenben élnek!
Miért, hogy ma éjjel
oly rohanva virrad?
Miért, hogy elillan
a fenyőillat?

Tanulj meg szeretni!
Hány ezer év kell még?!
Míg belátja végül
meghibásult elméd,
hogy csak a Szeretet
szépíti meg lelked!
Így mondta Ő is, a
Betlehemi gyermek.

gyógyulást és jó egészséget kívánt. Egyre biztosabb lett a hangja, megszűnt a szokatlan remegés, amelyet az első ágyagnál még érzett. De egyszer csak odaért. Az elé az ajtó elé. Megtorpant. Zavarát leplezendő, elkezdte rendezgetni a kezében lévő leleteket. – Azt hiszem, nem rakták rendesen sorba a labor papírokat. – Szólt lesütött szemmel. – De hiszen kétszer is átnéztük, doktor úr! – Válaszolt az idősebb nővér. – Igaz, bocsássanak meg kérem, ez a különleges nap – úgy látszik – figyelmetlenné tett. A csalás nem sikerült. Az időhúzási taktika csődöt mondott. Be kellett lépnie. Az orvos halkán nyitotta ki az ajtót. Abban reménykedett, hogy az itt fekvő egyetlen beteg alszik. De nem. Az ablak melletti ágyról lesoványodott, de még mindig gyönyörű 33 éves nő pillantott az ajtó felé. Éjjeli szekrényén kis gyertya égett, egy vázában fenyőág. A beteg tökéletes ápoltság benyomását keltette, nem kiabáló smink is volt sokat szenvedett szép arcán. És ma a parfüm is más. A doktor, a férfiak többségéhez hasonlóan, nem volt nagy szakértője a nők illatosítóinak, de az elmúlt napok, hetek viziteinél ezt a különösen kellemes, de mégis diszkrét felhőt még nem érezte az ágy körül. Bár a beteg minden nap gondosan ügyelt arra, hogy még mozgó jobb kezével – biztosan nem kevés erőfeszítés árán – széppé és ápolttá tegye magát. A bal felső végtagja már élettelenül feküdt mellette. A legrosszabb indulatú csontszarkóma tett bénává. Testében már mindenütt ott fészkeltek a gyógyíthatatlan betegség áttétei. Mosolygott és halk kellemes hangján kisegítette a zavarában megrémült orvost. – Boldog karácsonyt, doktor úr és önöknek is nővérek! – Köszönöm..., köszönjük..., magának is, Ildikó! – hebegte a 24 éves ifjú. – Doktor úr – folytatta a beteg – lenne egy kéréssem! – Parancsoljon! – Ha befejezte a vizitet, és nincs már dolga a többi beteg körül, jöjjön vissza hozzám! – Nagyon szívesen. Az orvos nem tudta, hogy válaszában vajon észrevette-e Ildikó a félelmet? Próbálta a lehető leghatározottabban és legnyugodtabban tagolni a nem könnyű ígéretet. A vizit folytatódott. Nem voltak már sokan a hátralévő kórtermekben. A nővérek segítségét megköszönve szobájába ment, és hirtelen jött ötlettel táskájába tett egy üveg pezsgőt és két poharat. Amikor magával hozta reggel a palackot, arra gondolt, ha semmi gond nem lesz az osztályon, éjjel körül megiszik egy pohár pezsgőt nagy magányában, aztán meg a hátralevő napokban is egy-egy pohárral, így négy nap múlva az üveg is kiürül, és a karácsony is elmúlik. Most azonban a kórterem felé tartott, és valahogy megérezte, hogy nem mehet üres kézzel. A szép beteg ugyanazal a mosollyal fogadta. – Doktor úr, szeretnék valamit kérni! Az orvos gyomra megint görcsbe rándult, arra gondolt, hogy most a gyógyíthatatlan kóról kap kérdéseket. Hiszen mindketten tudták: Ildikó a végstádiumban van. Még soha nem került ilyen helyzetbe. És ráadásul egy gyönyörű fiatal nőnek kell megmondania, hogy nem lehet túl távoli a halál.

És mindezt élete első karácsonyi ügyeletében! Rettegéséből a meleg, bársonyos alt hang zökkentette ki. – Ez év tavaszán én láttam és hallottam magát a televízióban, a "Ki mit tud" döntőjében. Akkor még nem tudhattam, hogy később személyesen is megismerhetem. Nagyon tetszett ahogy énekelt. Szeretem az operát. Karácsony este van. Énekeljen nekem valamit! Egyedül vagyok ebben a kórteremben, másokat nem zavarunk. Kérem! Nagyon szeretném élőben is hallani önt! Az orvos döbbenten állt. – No, üljön már ide az ágy mellé egy székre és csak halkán! Tudom, hogy erős hangja van, de belátom, hogy itt most csak visszafogottan lehet dúdolgatni. De nekem úgy is nagyon fog tetszeni. Az ifjú sebész-növendéknek hirtelen eszébe jutott a kezében szorongatott táská, amelyet most a szomszédos ágyra tett és kinyitott. Elővette a pezsgőt és a két poharat. – Ildikó! Itt most valóban nem lehet hangosan énekelni és inni sem szabad. De mi most mind a két szabályt megszegjük. Maga már kívánt nekem boldog karácsonyt, most rajtam a sor. Azzal az "énekes sebész" – a "Ki mit tud" után ezt a nevet adták neki munkatársai és a betegek – óvatosan kibontotta a pezsgőt, félig töltötte a két vizes poharat, segített Ildikónak ülőhelyzetbe kerülni és jobb kezébe adta az "ünnepi kelyhet" Egy széket az ágy mellé húzott, leült és koccintottak. – Boldog karácsonyt! – Mondták szinte egyszerre.

Ezután az orvos átnyújtotta a kért ajándékot. Sokáig és sokfelét énekelt. Ildikó hálás szemmel hallgatta. Éjjel is elmúlt már, amikor a beteg elszenderedett. A doktor csendesesen elpakolta a poharakat és a pezsgőt, elfújta a gyertyát és lábujjhegyen ki-osont a kórteremből. Szobájába ment, aludni próbált, de a könnyek még sokáig nem engedték szemhéjait lezárulni. A következő két estére is jutott még a pezsgőből, a dalokból és az áriákból is. A szörnyű kóról egyetlen szó sem esett a hosszú ügyelet alatt. December 27-én este – négy nap után, aztán – az orvos hazamehetett. Hősies szolgálataért kollégái megengedték, hogy legközelebb csak január 2-án jöjjön dolgozni. Belépett Ildikóhoz.

– Most egy néhány napig nem leszek, így az idén már nem találkozunk. No, de majd jövőre! – Próbálkozott rosszul játszott könnyedséggel vidámságot csinálni a nő arcára. Az egyre sápadtabb beteg szája szegletében azonban csupán egy alig észrevehető, de hálás mosoly jelent meg. – Köszönöm ezt a gyönyörű karácsonyt! Boldog új évet, doktor úr! – Én is köszönöm, Ildikó! Talán még soha nem volt ilyen szép karácsonyom. A "boldog új évet" viszont kívánni már nem futotta erejéből. Gyorsan kifordult a kórteremből nem akarta, hogy a nagy beteg észre vegye a legurulni készülő könnycseppet elhomályosult szeme sarkában. Január 2-án reggel sietősen lépett be az osztályra. Első útja – még nagykabátban – Ildikó kórtermébe vezetett. Fiatalos lendülettel lépett be az ajtón. Az ágy üres volt.

Rajz: Szabó Tibor

Dr. Szabó Gyula

S Z Ó B Ö R T Ö N

Tombolnak a szavak,
egymást letaposva
dörömbölnek
koponyám csontjain,
megszületni vágnak.
Átfurakodnának
a legkisebb réseken,
egykori kutacsaim helyén,
varakon, erekkel átszőtt
csontcsatornáimon,
szemgolyóimat
helyükről kilökve,
fülelmen, orromon
préselnék át
törékeny testüket,
mert szülőcsatornaszámat
végleg bezártam.
Tudom, még nem értik,
miközben mások
szájukat tépik,
miért e lakat
az Ő kapujukon,
miért a börtön,
rablánc nyakukon.
Ha tudnátok, mi vár
Reátok a csont

fogsága után!
Hogy bánik el Veletek
asszonyoméhek kiköpött
gyümölcse: az Ember,
az élőlények csúcsa.
Bitófára juttatja
a legjobbat,
örömlánnyá teszi
a legszebbet,
bemocskolja
a legszentebbet,
jelmezeket ad Rátok,
ahogyan Ő is gyakorta
köpönyeget vált,
Szökevényyszavaim,
Vigyázzatok!
Maradjatok hát
drága testvéreim,
hűséges, fertőzetlenül
sorbaállt betűim,
agyam hártyáitól
húzódjatok beljebb,
várjatok és higgyétek el,
az emberektől Nektek
mindig félni kell!

Illusztráció: Szabó Tibor

Az egészség egyfajta életmódot feltételez, az élethez pedig egészséges életszempélet szükséges. Vannak akik a teljességet a szellemi tevékenységben találják meg, és kissé megmosolyogják a kocogó, diétázó társaikat. Mások a fizikai erőnlétet tartják a legfontosabbnak. Igen ritka például olyan főnövér, aki egyben aerobicversenyző is..., de azért létezik.

ember kitartó és hisz abban amit elszeretne érni van rá esély, hogy sikeres legyen.

Mikor és hogyan találkoz-tál az aerobikkal?

Természetesen aerobik-órán ismerkedtem meg a sporttal Kerecseny Zita aerobikoktató óráján. Az igen lendületes energikus mozgás azonnal magával ragadott, bár akkor még nem tudtam hogy én valaha versenyszerűen fogom űzni. Jelenleg a

reztünk, a második fordulóról pedig aranyéremmel tértünk haza. A döntőre november 24-én került sor Szegeden, ahol 3. helyezést értünk el.

Ezek az eredmények különös büszkeséggel töltöttek el, hiszen mind az országos és mind a világversenyen megyénk és Nyíregyháza általunk volt elsőként képviselve. Emellett el kell mondanom, hogy hobbi szinten

nár szakos hallgatója vagyok.

Mit szólnak családtagjaid, munkatársaid, barátaid a hobbiidban elért sikereidhez?

Úgy érzem örülnek, hiszen számontartják és kíváncsian várják a versenyek eredményeit. Szerencsésnek érzem magam, hiszen a munkahelyen és a magánéletben egyaránt olyan emberekkel vagyok napi kapcsolatban, akik segítsége és támogatása nélkül nem jutottam volna eddig sem a szakmában sem a sportban. Elsősorban a páromnak, szüleimnek, öcsémnek és barátaimnak tartozom köszönettel a sok türelemért, hiszen kevesebb időt tudok velük tölteni.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

Azok akadnak bőségesen. Elsősorban a munkahelyemen kell maximálisan megfelelni, szeretném szakmailag továbbképezni magam és sikeresen elvégezni az egyetemet, melynek alapfeltétele,

HOBBIJA: AZ AEROBIC!

Illés Ilona a Szemészeti Osztály részlegfelelős ápolója a már hazánkban is népszerű sportág elkötelezettje. A budapesti Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karán szerzett diplomát 2001

Kenguru Aerobic és Fitness S.E 6 fős felnőtt stepscapatának vagyok a tagja.

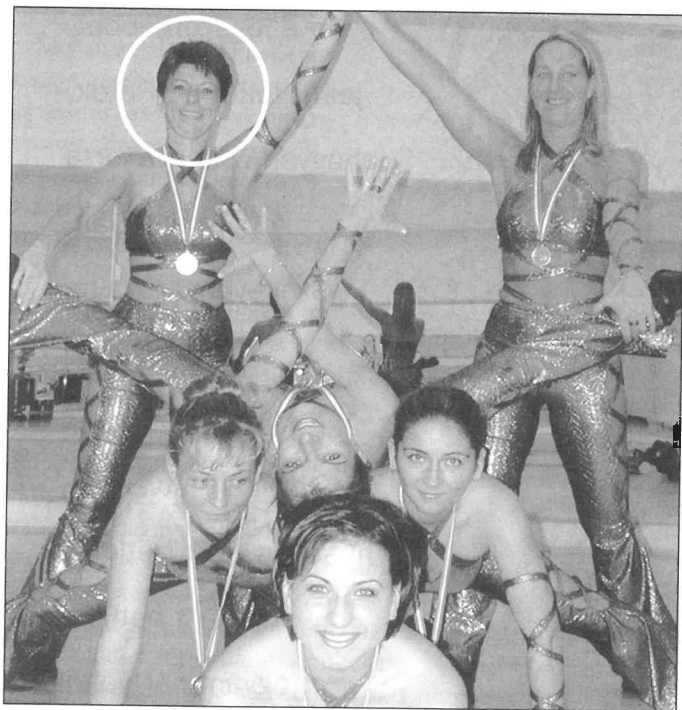
Milyen versenyeken indultatok eddig és milyen eredményeket értetek el?

Országos Profi Aerobic

értük el ezeket az eredményeket, hiszen munka mellett szabadidőnkben foglalkozunk valamennyien az aerobikkal.

Meddig szeretnéd ezt csinálni?

Addig amíg nem teher. A versenyek közötti sok - sok edzés és számtalan fellépés óriási energiát kivesz az em-

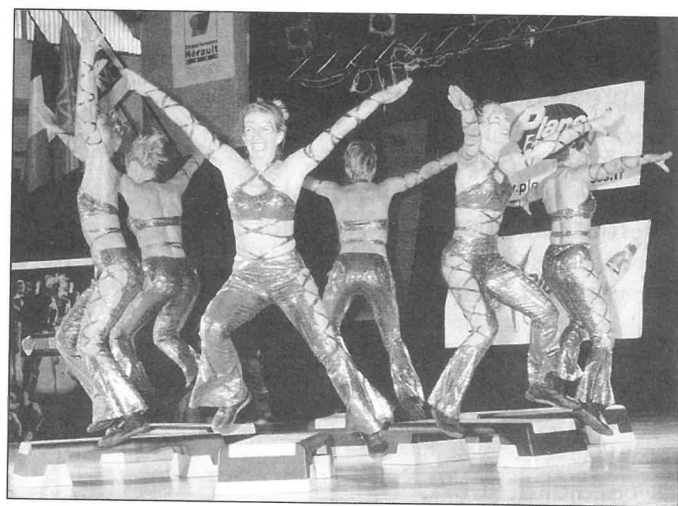

ben egészségügyi szakoktató szakon és azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén.

A részlegvezetői állás nagy felelősséggel járó, egész embert kívánó feladat. Hogyan jut elég időd arra, hogy a sportban is ilyen sikereket érsz el csapattársaiddal?

Nehezen. De ha már az elhatározást tett is követi, az

versenyen felnőtt step kategóriában bronzérmesek vagyunk, 2 - szeres ezüstérmesek, és ezévből a franciaországi Montpellierben megrendezett Aerobic Világbajnokságon 15. helyezést értünk el. Jelenleg egy Amatőr stepaerobicverseny sorozat közepén tartunk, ahol az első fordulón bronzérmet sze-

berből. Viszont rengeteg önbizalmat, magabiztosságot ad és egyben a test - lélek harmóniáját is elősegíti. Jelenleg úgy érzem szükségem van a mozgásra és a versenyre egyaránt.

Szeptembertől újabb megmérettetés elé állítottad magad, hiszen ismét tanulsz.

A Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karának egészségtan ta-

hogy megtanuljak úszni. Jelenleg ez számít a legnagyobb kihívásnak. Nem utolsósorban az aerobiban is szeretnék további sikereket, eredményeket elérni.

Kíváncsi vagyok, hogy éred el a kitűzött céljaidat és köszönöm a beszélgetést!

Én is köszönöm.

Tamás Tiborné

II.sz. Mátixvezető ápoló

25 éves az Ortopédiai Osztály

November 8-án ünnepelte az Ortopédiai osztály fennállásának 25-k évfordulóját. Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az ortopéd betegek ellátása ennél régebbi időkre nyúlik vissza. Már 1960-ban Illyés Zsigmond Főorvos Úr irányításával a kórház II. számú Sebészeti Osztályának szervezésében elkezdődött az ortopédiai járóbeteg ellátás. Az Ő érdeme volt, hogy megteremtette a megyében a 4 hónapos korban, azóta kötelezővé vált csípőficam-szűrést, segítségével jött létre a művégtag-gyár is a kórház területén. A sebészeti és baleseti sebészeti ellátás mellett jelentős számban történtek ortopéd jellegű műtéti beavatkozások is, amire jó példa az, hogy a Budapesti Ortopédiai Klinika után országos szinten is itt végeztek a legtöbb a kór színvonalának megfelelően a csípőficam műtéti kezelésében alkalmazott Colonna-féle arthroplastikát.

Az osztály elnevezése 1967-ben Baleset sebészeti és helyreállító sebészeti osztállyá módosult, amihez hozzájárult az is, hogy az 1957-es és '59-es Heine-Medine járvány után igen sok gyermeknél alakult ki mind felső, mind alsó végtagi contractura, mely műtéti megoldást tett szükségessé. Ezért a kór-

házban egy külön kis részleg is létrejött. A szakma elismerését bizonyítja az, hogy már ebben az időben is több kongresszust szerveztek az osztály dolgozói.

1974-ben az osztály elne-

A hallgatóság soraiban: **Jan Friden** professzor (jobbról) és **Dr. Turcsányi István** főorvos urak

vezése Traumatológiai és Ortopédiai osztály lett. Ekkor került a Debreceni Ortopéd Klinikáról az osztály élére Dr. Berényi Pál főorvos úr. 1977-ben Kecskemét és Eger után az első között Nyíregyházán jött létre önálló Ortopédiai osztály, melynek vezetésével Dr. Berényi Pált bízták meg. Az első időkben a Sóstói úti részlegen volt az osztály helyileg elhelyezve, ahol 1 évig Mihályi József dr. segítette Berényi főorvos úr

munkáját majd 1980-tól Dr. Szabó Éva főorvos nő csatlakozott az osztály munkájához. Ezt követően 7 éven keresztül ketten dolgoztak az ortopédiai osztályon, úgy hogy a szakrendelés a jelenlegi rendelőintézet épületében volt heti 2 alkalommal és a többi napokon a baleseti sebészet ortopéd szakvizsgálóval rendelkező orvosai segítették munkájukat.

1987-ben főorvos-váltás következett be. Az osztály élére Dr. Papp László került. Ezt követően az osztály orvosi gárdája fokozatosan növekedik. Napjainkban 9 fővel dolgozunk és jelenleg 2 rezidensünk van. 1987-től a műtéti számok fokozatosan növekedett, és a modern ortopédiai műtétek úgy, mint a csípő, majd később a felszínpótló ill. totál térdizületi prothesis műtétek kerülnek bevezetésre.

Az osztály ágylétszáma 45-tel indult, majd a 90-es évek közepén 69-re növekedett. Ezt követően a kórházi ágylétszám leépítéseknek megfelelően ismételtén 45 ágyra csökkent vissza. Az osztály 1995-ben a sebészeti tömb 6. emeletére került elhelyezésre. Jelenleg évente mintegy 280 csípőizületi arthroplastika, kb. 80 totál térdizületi arthroplastikai műtét történik osztályunkon. A szakma és a kórházi lehetőségek fejlődésével egyidőben a degeneratív gerinc elváltozások műtéti megoldása is előtérbe került osztályunkon, amit jelenleg az egyik legkorszerűbb instrumentáriummal tudunk elvégezni. Az előző keresztszalag rekonstrukcióban ezen utóbbi 15 év alatt is jelentős változás történt. A nyílt műtétektől elindulva a transzligamentáris műtéteken keresztül az utóbbi 2 évben teljesen fedett módon arthroscop segítségével történnek ezen irányú műtéti beavatkozásunk. Új profilt jelent az osztály működésében a súlyos, rendszerint közlekedési baleseteket követően kialakult gerincsérülések után visszamaradt tetraplég betegek felső végtagi rekonstrukciós műtétei. Jelenleg évente mintegy 1.100 műtéti beavatkozás történik az osztályon, és 3 vidéki szakrendeléssel együtt évente mintegy 25-28.000 ambuláns beteget kezelünk.

Dr. Farkas Csaba
osztályvezető főorvos

Füstölgések...

Az ápolók (és minden egészségügyi dolgozó) kötelessége, feladata szakmai felkészültsége adta lehetősége a környezetében élők egészségének óvása egészséges életre „nevelése”. Frázispufogatás, de tény, a legjobb módszer az élő példamutatás.

Tavaly kórházunk két osztályán gyuladt ki a dohányzó helyiség. Gyakori, hogy bagószagú a beszéde a nővéreknek, többször a dohányzó helyiségben, gomolygó füstbe burkolódzva találhatók az ápolók. Nesze neked példamutatás! Ezért azután a szívem repesett, amikor megtapasztaltam, hogy a

szemészeti osztály ápolói, műtősnői szépek, csinosak, kedvesek, udvariasak, kellemes illatúak és egyikük sem dohányzik! A főnővér pedig aerobic bajnoknő. Gratulálok! Lehet utánozni!

Véres Tamásné
ápolási igazgató

STERILIZÁLÁS ALACSONY HŐMÉRSÉKLETEN, GYORSAN, NEDVESSÉG ÉS MÉRGEZŐ MARADVÁNYOK NÉLKÜL

Nem kis büszkeségünkre 2002 júniusában Intézetünk, ezáltal a Higiénés Osztály Központi Sterilizáló részlege gazdagabb lett egy modern, "XXI. századi" sterilizáló géppel, mely a STERRAD technológia legújabb vívmányát egyesíti. Részlegünk a STERRAD 100S készüléket kapta.

Ez a 100 literes űrtartalmú gép a nedvességre, hőre érzékeny, kényes, nagy értékű műszerek sterilizálására kiválóan alkalmas, mivel ala-

csony hőmérsékleten, - max. 50 C°-on-, un." plazmaállapotú" hidrogénperoxiddal sterilizál.

A sterilizálási folyamatban a készülék munkaterében létrehozott alacsony hőmérsékletű hidrogénperoxid-plazma aktív szabad gyökei hatékonyan pusztítják el a vírusokat, baktériumokat, spórákat. A folyamat végén oxigén és vízpára marad vissza, így a rakomány száraz és azonnal használható lesz. A készülék a dolgozókra nézve is maximálisan biztonságos, mivel semmilyen káros anyagkibocsátása nincs, és ezáltal alkalmazása segít megőrizni környezetünket. A teljes ciklus ideje mindössze 54 perc.

További előnye, hogy a nagy értékű endoszkópok, optikák, kamerák, fénykábelek, mikrosebészeti műszerek hatékonyabb kihasználását és kíméletes sterilizálását biztosítja. Nem igényel nagy műszaki háttérrel sem, hiszen üzembe helyezéséhez csupán egy háromfázisú csatlakozó kellett.

A gép működéséhez feltétlenül szükséges, az un. „H₂O₂-kazetta”, mely öt sterilizációs ciklusra elegendő, és speciális csomagoló anyagokat (Tyvek, Spungard), „saját” külső és belső indikátorokat igényel. Az utóbbiak természetesen megnövelik az aktuális működési költségeket, de ezek hosszabb távon megtérülnek a nagyobb és hatékonyabb eszközhhasználás, a kevesebb eszközjavítás és a biztonságos technológia révén.

A STERRAD rendelkezik mind a német, mind az USA-beli intézetek minősítő határozatával, valamint az Európai Minőségbiztosítási Rendszer teljes körű (CE 0123) minősítésével. Tudomásunk szerint jelenleg a világon több mint 40 országban, több mint 2000 ilyen sterilizáló működik elősegítve a környezet-és emberbarát feltételeket, biztosítva a legkorszerűbb technológiát.

Mi, a gép használói, működtetői először kicsit kételkedve, félve fogadtuk, vajon sikerül-e mindazt elsajátítani, amit ehhez a modern készülékhez tudni kell. A beüzemelését követően a cég képviselői felhasználói értekezleten ismertették velünk a tudnivalókat. Később minden dolgozóval, néha együtt megbeszélve kerestünk kérdéseinkre választ, használva és igen gyakran forgatva a felhasználói kézikönyvet.

Ma már október 10-én, a 73. meneten túl állíthatjuk, hogy sikerült úgy bevezetni új sterilizátorunkat mind a műtősnők mind a steril dolgozók körében, hogy azt biztonságosan és valóban szakszerűen tudjuk üzemeltetni.

Feljük fordulva pontos tájékoztatást adva kitértünk a sarkalatos pontokra. Itt hangsúlyozni szeretném, hogy a műtő s a sterilizáló dolgozóinak harmonikus együttműködése elengedhetetlen feltétele a biztonságos sterilizálásnak.

A plazmasterilizáló már indításkor detektálja a rakományban lévő legkisebb nedvességet is, tehát ha a szakdolgozó által leküldött műszer, eszköz nem teljesen száraz, a sterilizálási programot a gép lelti.

pír, karton, len, géz, fa tartalmú anyagot, amely a H₂O₂-t elnyeli, így gondosan és alaposan ki kell válogatni a belekerülő eszközöket.

Dicsekvés nélkül említem, hogy az elmúlt 3 hónapban egyszer sem kellett újraindítani a STERRAD-ot nem megfelelőség, figyelmetlenség vagy a rakomány hibás megválasztása miatt, tehát a működtetéssel nem történt "pazarlás".

Szívesen járatnánk többször is, de a jelenlegi megszorításokat figyelembe véve naponta csak egyetlen menetet indítunk a legigényesebb műszerekkel.

A 73. menet után úgy gondolom, hogy mind a Steril, mind a Központi Műtő dolgozói, akik a sterilizálás körüli teendőket maximális tu-

Ez olyan bonyodalmakkal jár, hogy új menetet kell indítani, ki kell bontani a csomagokat, szárítani majd újra kell csomagolni az eszközöket, műszereket. Ezek lassítják a munkát, késleltetik a műszer használatát és többletköltségeket generálnak.

Igen fontos tudnivaló még, hogy a rakomány nem tartalmazhat cellulóz, pamut, pa-

dásukkal, odafigyelésükkel végzik és ebben a nagy gépzetben igen fontos kis fogaskerekek, - jól vizsgáztak.

Nyíregyháza, 2002-10-10

Trakperger Zsoltné
Központi Sterilizáló
részlegfelelőse

Hajkoronád ezüst színe...

„S a legjobb e viharzó földkörön: -
Hogy adja azt sorsod, hogy jó lehess,
Mert jónak lenni legtisztább öröm, ...”

Fodor József

Kór-betegség, kórház – egykori munkahely, „Hajkoronád ezüst színe...”- az idők, játszottunk a szavakkal, s kialakult a nyugdíjas klub neve: **SILVER – KOR.**

A klub létrehozása – **Dr. Exterdéné Zsurkai Ilona** Humánpolitikai Igazgató ötlete volt. Tiszteletbeli Elnökként ma is szívügyének tekintti, hogy az életük nagy részét az egészségügyben eltöltve: „nem túl magas” fizetésért, de magas fokú hivatástudattal – az egykori szakdolgozók nyugdíjas éveikben se szakadjanak el a kórháztól. Most Ők kapják mindazt a törődést, figyelmet – melyet hosszú éveken át a betegek s a kollegák kaptak tőlük.

A **98 fő** tagot számláló klubot: *elnöki* minőségben – **Tass Emőke**, Személyügyi

Csoportvezető irányítja, az Ő munkáját segíti a titkár, valamint programszervezőként **2 fő** aktív nyugdíjas.

Tartalmas két év áll mögöttünk: érdekes, szép programokkal. Új ismeretekkel, s művészi élményekkel gazdagodva töltöttünk egy – egy délutánt minden hónapban.

Néhány emlékezetes esemény: **2001** egyik hideg ja-

nuári délutánján a Főigazgató Úr meleg köszöntő szait követően a Zeneiskola tanulóinak műsorát élvezhettek a jelenlévők.

Májusban: a Szociális Gondozási Központ Igazgatója -, előadásában részletesen ismertette a nyugdíjasok által igénybe vehető szolgáltatásokat.

Augusztusban: szép kirándulást tettünk szűkebb hazánkban, megtekintve: Tákos-Tarpa-Csaroda-Túristvándi-Szatmárcseke-Máriapócs nevezetességeit.

Októberben: összekötöttük az ismeretszerzést a művészettel, így **Dr. Kovács Mária** szemész főorvos – nagyszerű előadást tartott az időskori szembetegségekről. Ezt követően **Bodnár István** költő, újságíró mutatta be „Meztilábas kisvárosom” című kötetét. Vendégünk szí-

vesen és színesen beszélt magáról, családjáról -, a néhai Dr. Bodnár Lóránt a bátyja volt, akit a jelenlévők közül sokan személyesen is ismertek. A program a megvásárolt kötetek dedikálásával ért véget.

Az éves program megvalósulását messzemenően támogatta: **Dr. Séra Gyula** Főigazgató Úr. A karácsonyi

ünnepség szép hagyományaként **Ő** köszönti, s személyesen nyújtja át – a kórház más vezetőivel együtt – az ajándékokat a munkában megfáradt, de mindig vidám, ezüst hajú klubtagoknak.

Ebben az évben igazán büszké lehetünk, hiszen a klub kezdeményezéseként volt látható: **februárban**, egy héten át a sebészeti tömb nagy előadó termében: **Tóth Sándor** Munkácsy-díjas szobrászművész valamint **Dr. Vikár István** nemzetközileg elismert grafikusművész közös kiállítása.

A „*költészet napját*” **Stettner Ottó** színművész – a PR Iroda munkatársa – társaságában töltöttük, aki *József Atilla* édes-bús verseit idézte fel nekünk. Majd

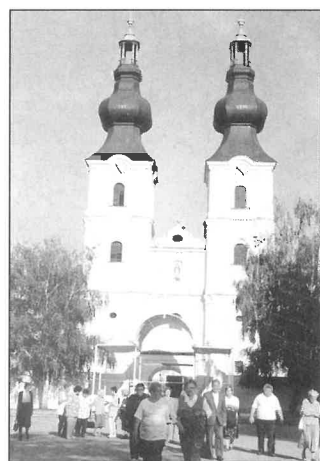
Majláth Magdolna költő – szakasszisztens – mutatta be, s dedikálta legújabb verseskötetét.

Májusban: kézen fogva unokáikat, boldogan vettek részt a nyugdíjasok is a „Generációk együtt” címmel meghirdetett gyermeknapi rendezvényen, a Múzeumfaluban. A kirándulásra most is nagy izgalommal készültünk. A frissítő miskolctapolcai barlangfürdő, majd Miskolc nevezetességének megismerése és az ezt követő ízes, magyaros vacsora – olyan jókedvre derítette a társaságot, hogy hazáig énekeltek az autóbuszban.

Októberben: **Dr. Kriston Anikó** osztályvezető főorvos tartott érdekes, mindennapi életben alkalmazható tanácsokkal záruló előadást a „*Mozgásszervi betegségek megelőzéséről...*”. Ezt jól kiegészítette az ORTO Protetika Kft. – gyógyászati segédeszközökből és rehabilitációs termékekből álló – látványos kiállítása. A hagyományoknak megfelelően, a

program második részében **Nagy István Atilla** író, költő – a népirodalom neves nyíregyházi képviselője – oly közvetlen stílusban beszélt önmagáról, műveiről, mellyel elbűvölte a hallgatóságot.

A színházi évadban néhány előadást mindig sikerül megtekinteni – hol az Ápolási Egyesület, vagy a Szociális Csoport szervezésében. Az elmúlt napokban éppen egy fiatal orvos közvetítésével lehettünk részesei a **Piccoli Archi Zenekar** műsorának.

A klub szerény pénzügyi forrásból gazdálkodik -, de a **szeretetteljes törődés** – talán többet ér, hiszen egykori munkatársainknak igényük van egy jó közösségre, a rendszerességre, mely kiemoldítja Őket a szürke hétköznapi egyhangúságából.

Mindezt érzékelhetőbbé teszi, **Bíró Istvánné** nyugdíjas levelének pár sora-, melyet a Humánpolitikai Igazgató Nőhöz írt: „Köszönjük, hogy nem felejtik a hosszú évtizedek alatt végzett lelkiismeretes munkánkat. Köszönjük a „SILVER-KOR” nyugdíjas klub megalakítását, – az összejöveletek, előadások, ünnepségek szervezését – így betekintést kapunk volt munkahelyünk, „második otthonunk” jelenlegi helyzetéről, az ott folyó munkáról ...”.

Petrikovics Zsuzsanna
titkár, SILVER-KOR
Nyugdíjas Klub

É r t é k e i n k

A magyar társadalom érték-megtartó képességének mélyrepülése eddig nem tapasztalt mértékű. Elemzések, vélemények a multimédia csatornáin naponta fölhívják figyelmünket a szomorú jelenségre. Az utcán, a köz-

zak állapotát, felismerte a lelki segítség fontosságát. Ezen a talajon később a támogatás nem pusztán lelki bátorítást jelentett, jócskán testi ápolást is végeztek a Kamilliánus Rend tagjai. 1930-ban szentté avatták Kamillt, a betegek

méltóság maradéktalan megtartása mellett, a foglalkoztatás, az egyszerű agyagozástól a számítógépes munkákon keresztül, a művészeti tevékenységig lehetőséget ad az ott élőknek az önkifejezésre. A rehabilitációs falut Altenhofban **P. Dr. Anton Gots** hozta létre. Ő kapott megbízást a nemzetközi Kamilliánus Rendtől, hogy Közép- és Kelet-Európában is szervezze újra a betegségités ezen szervezetét. 1995. júliusától Nyíregyházán is megnyitotta kapuit a szerzetesrend. Kórházunkban már a nyolcvanas évek végétől legálisan is volt lelkészi szolgálat, ami 1995-ben bővült, a Kamilliánus Rend tagja látogatja-segíti betegeinket két lelkész társával együtt. Megalakultak a Kamilliánus családok is, a 6 működő szervezetből 3 család az, aki rendszeresen testi-lelki szolgálatot nyújt kórházunk rászoruló betegeinek. Az osztrákok segítése a rendházfőnök szervezésével betegség, műszerek és egyéb anyagi javakkal is bővült. Kórházunk-

ban minden év karácsonyán ökumenikus Istentiszteletet celebrál római -, görög katolikus, református és evangélikus lelkész, ami szép ünnepi esemény mindnyájunknak. Az elmúlt napokban a 10 éves évfordulót ünnepeltük a rend, a családok, munkatársaink és két illusztris vendég társaságában. Anthony Frank Monks generális atya és Jacques Simporé konzultor atya Rómából érkezett hozzánk. Hálás köszönetüket fejezték ki, hogy tevékenykedhetnek a kamilliánusok kórházunkban.

Mi azt gondoljuk a hála és a köszönet őket illeti, illeti azért, mert nem magamutató sikertörténet az övék. Dr. Újváry Attiláné kamilliánus családfő fogalmazta meg: örömforrás, jóérzés a segítség ténye. Csöndes munkájuk modellértékű és igazi **értékteremtő...**

Nyíregyháza,
2002. november 25.

**Dr. Exterdéné
Zsurkai Ilona**

humánpolitikai igazgató

szolgálati hivatalokban és már az oktatási intézményekben is halljuk a trágár beszédet, elszenvedjük a durvaságot. A mindenáron érvényesülés, a győztes ideál uralja az emberi viselkedést, ezt látjuk a televízióban, halljuk a rádióban és tapasztaljuk a hétköznapijainkban. Talán még észleljük a kiszolgáltatottságot, a megvert kisgyerek - a nehezen mozgó idős ember - a hajléktalan láttán, de egyre kevesebb az érzelmeken túli viszonyulás, a cselekvés, a segítség.

Ezért is érdemel nagy elismerést, a látványos megoldásokat kerülő csendes odafordulás, a segíteni akarás, a segítség a Kamilliánus Rend és a Rend által működtetett családok tevékenysége, munkája. A nagy múltú szerzetesrend 1586-ban alakult, amikor Kamill atya megta-
pasztalta a középkori kórhá-

ellátásában tevékenykedők védőszentje lett. A lélekkel-szeretettel való gyógyítást-ápolást az egyházi történetben a "szeretet új iskolája" címen jegyezték be. Magyarországon ismert-elismert hagyománya van a Szt. Kamill Rendnek. Az 50 éves kényszerhallgatás után szervezték újra a rendet, és a kamilliánus családokat - hazánkban éppen 10 éve - és a Kamilliánus családokat. Az utóbbi önkéntesek tömörülése, a betegek **testi-lelki** segítésére, mindennemű ellenszolgáltatás nélkül.

Az osztrák-magyar határon, egy kis településen született egy ember, aki élete egy sorsfordító eseménye után elhatározta, hogy teljes személyiségét, munkáját a betegek szolgálatára ajánlja. Ausztriában létrehozott egy rehabilitációs falut. A festői környezetben az emberi

2002-ben elvesztett drága munkatársaink:

Dr. Gosztola Ferenc • Dr. Szász Zsuzsanna
Dr. Nagyócsy József • Halkó Jánosné
Meggyesi Jánosné • Garbera Anna • Kodák Anikó

A Bács-Kiskun Megyei kórház önkéntes segítői

„Az embernek mert célja nagy, hát kell a másik ember, csak szépen összefogva hát, sok víz hajtja a malmokat sok cseppből áll a tenger.”
(Schiller)

Kecskemét és körzete közel 200.000 lakosának teljes körű fekvő- és járóbeteg szakellátása a feladata ennek a kórháznak.

A gyógyítás mellett oktatási feladatokat is ellátnak. A Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának és a Kecskeméti Szent Györgyi Albert Egészségügyi és Szociális Szakközépiskola és Szakképző Intézet oktató kórháza, valamint a Szegedi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Diplomás Ápoló Szak Kihelyezett tagozat gyakorlóhelye.

A kórház örömmel fogadta a betegellátást **segítő civil** kezdeményezést, melyet az Ölelő Kéz Áplási és Hospice Alapítvány karolt fel. Az alapítvány jóvoltából 120 órás tanfolyam keretében a jelentkezők és az önkéntességre alkalmas személyek meghatározott tematika szerint képessé váltak feladatok ellátására.

A beteg ember a leggondosabb szakmai ellátás mel-

lett is gyakran érzi magát egyedül, szeretné megosztani gondjait, problémáit. Szüksége van a jó szóra, biztatásra, mosolyra. A törődés az odafigyelés nemcsak emberi méltóságának megőrzésében segít, de lerövidítheti gyógyulásának folyamatát is. Ebben a nagy türelmet igénylő munkában óriási támaszt jelenthet az Önkéntes Segítő Szolgálat.

Önként, azaz: saját akaratból. Kényszer és ráhatás nélkül, tisztán belső késztetésből, az evilági javak vonzásától mentesen. Csodálatos, talán az egyik legemberibb vállalkozás azoké, akik képesek mások megsegítésével egyben maguk lelki épülését is szolgálni.

Az Önkéntes Segítő feladatai (a segítő vállalkozásától függően)

Kórtermekbe látogatás és igény szerinti segítségnyújtás: meghallgatás, lelki támasznyújtás beteg és hozzátartozó részére egyaránt, lelkipásztor látogatásának megszervezése, felolvasás, sétáltatás, stb.

Étkezésben, ivásban való segítségnyújtás (csak tiszta tudatú kooperáló betegnél), kisebb ápolási feladatok ellátása, betegek teljesíthető kéréseinek, ill. apró problémáinak megoldása (pl. büféből vásárlás, ki- és becsomagolásban való segítés, mentő várása a beteggel).

Beteg kérésének ill. igényének tolmácsolása az ápoló, gyógyító személyzet felé.

Orvosok és nővérek kérésére tevékenykedés a beteg-egyetlen kapcsolatban.

Az önkéntesek kompetencia határain belül (pl. mobilizálásban való segítés).

Segédkezés ebéd-, ill. vacsoraosztásban, esetleg vizsgálati anyagok, leletek és egyéb dolgok átszállításában. Betegek elkísérése vizsgálatokra (ha a beteg saját lábán erre képes).

A kórházba érkező betegek és a hozzátartozók tájékoztatásának segítése

Haldokló mellett személyes jelenlét, megnyugtatás, felügyelet, a beteg gondozásában való segítség (szájnyitogatás, izzadság letörölése és a hozzátartozók támogatása a nehéz percekben). Halál esetén a szobatársak feszültségének enyhítése.

Mindebből kitűnik, hogy nem professzionális segítők ezek az emberek. Elsősorban az a feladatuk, hogy a személyes jelenlétükkel és viselkedésükkel engedjék, hogy létrejöjjön két ember között a "találkozás" folyamata. Ebben a jelenlét és a kommunikáció a lényeg!

A kiképzett önkéntesek kórházi rendszerbe való beilleszkedése

A csoport önállóan tevékenykedik, de alkalmazkodik és beépül a kórházi rendszerbe.

A kórházi személyzettel együttműködik, s ennek függvényében ajánlja meg szolgálatait a páciensnek.

A csoport szoros kapcsolatban van a professzionális segítőkkel, ezek a pszichiáter, a lelki-gondozó, a szociális munkás. Rendszeres szupervíziót és tréningeket ezek a szakemberek biztosítanak számukra. A kórházi önkéntes csoport a maga körén belül megválasztja vezetőjét vagy a vezető csapatot.

A csoport beosztott rendszeres szolgálatait, s annak felelősségét, a vezető vagy a csapat által választott személy képviseli. Kiképzésüket, továbbbi szakmai kísérésüket alapítványok, pályázatok biztosíthatják, valamint az egészségügyi intézmény támogatja.

A professzionális testi-lelki-szociális gyógyítók – ellátók mellett egyre nagyobb szükség van a civil szervezetek önkéntesen vállalt segítésére. A meglévő hiteken alapuló tevékenység mellett csíráiban ugyan, de fellelhető kórházunkban is a fenti szervezeti formában történő gondoskodás.

Néhány gondolat az „Egészségügyi Szakdolgozók VI. Tudományos Napja” alkalmából

Immár hatodik esztendeje került megrendezésre 2002. november 21-én az Ápolási igazgatóság és a Magyar Ápolási Egyesület vezetősége által az Egészségügyi Szakdolgozók Tudományos Napja kórházunkban. A beérkezett dolgozatokból tizenhét került előadásra. Az előadások között zömmel tudományos munkák hangzottak el, de megtalálható volt szívet szorongató esetleírás és meglehetősen mély szakmai ismeretekről árulkodó szakmai munka is. A szakdolgozók részéről belső

késztetés mutatkozik meg arra, hogy évente legalább egy alkalommal megmutassák igen nehéz munkájuk mellett ezen arcukat is. Visszatekintve az elmúlt évekre ezt támasztja alá az a tény is, hogy minden évben egyre több kiváló írásos munka születik. Ha tovább boncolgatjuk a beérkező munkákat, akkor pillanatok alatt felismerjük a tudományos irányba való pozitív jellegű eltolódást. Ezért bátran kijelenthetem, hogy minden évben a tudományos szakdolgozói nap egyre fentebb állítja a mér-

cét az elkövetkezendő évek előadói számára. A mostani előadások mind az előadók, mind a hallgatók részére érték- és mértékadó volt, ezért ezúton is szeretném kifejezni őszinte gratulációt az előadók részére. Ugyanakkor szeretném bátorítani ezekkel a gondolatokkal azokat a kollegáimat, akik kacérkodnak a gondolatokkal csak mégsem éreztek magukban annyi motivációt, hogy tollat fognak.

Nagy Géza

ápolási igazgatóhelyettes

Závodny Mária
református lelkész

Szív napján találkoztunk a Szív Szigetén!

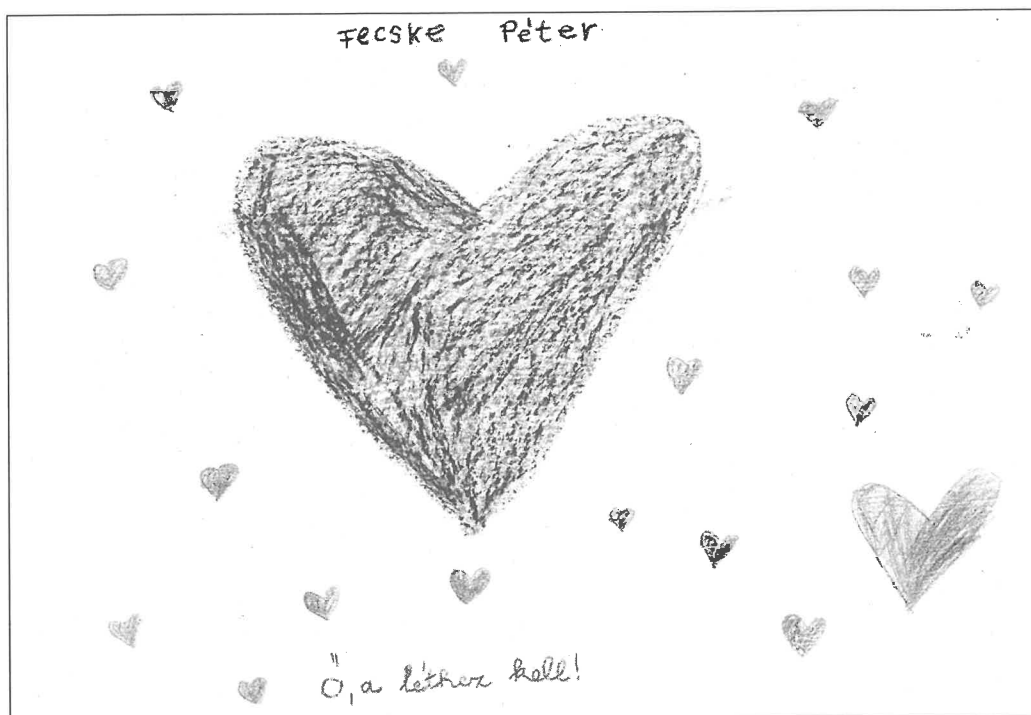
A Szív Világnapját ünnepeltük szeptember 28-án a Sóstói Tó-szigetén. A borús, esős idő ellenére nagy sikerű rendezvényt szervezett Kórházunk Humánpolitikai Igazgatóságának Oktatási Csoportja.

Berki Antal színművész - csodálatos előadásában - egy gyönyörű Kosztolányi Dezső verssel örvendeztette meg az ide látogatókat.

A "hatásvadász" előadást követően Dr. Rusznák Miklós megyei kardiológus főorvos nyitotta meg a hagyományörző rendezvény napját. Előadásában felhívta a figyelmet arra, hogy milyen módon, milyen lehetőségeket figyelembe véve védekezhetünk, illetve hogyan előzhetjük meg a szívbetegségeket.

Köztudott, hogy hazánkban a keringési és szívérrendszeri betegségek mortalitása 53 %-os, pedig a tragédia kis odafigyeléssel is elkerülhető lenne, hangzott el előadásában.

Ezt követően az oktatási csoportvezető irányításával kezdetét vette a programsozár.

Az őszi eső ellenére a lelkes közönség, csoportunk tagjai és segítő társaink kitarotán ellenálltak az időjárás kellemetlenségeinek. Nagy örömmel fogadták vendégeink a vérnyomás-, pulzus-, testsúly- és vércukormérést. Lehetőség volt étkezési tanácsok kérésére is.

Többen érdeklődtek a konfliktuskezelésről, auto-

géntréningről. A dohányzás ártalmait csokorba szedte és demonstrálta a csoportvezető. Színesebbé tette a programot a rendőrség jelenléte - kutyával, motorral, autóval. A játékos gyermekprogramok - szellemi totó, rajzverseny, Trombi Manó ottléte - nagy érdeklődést váltott ki a kicsik körében.

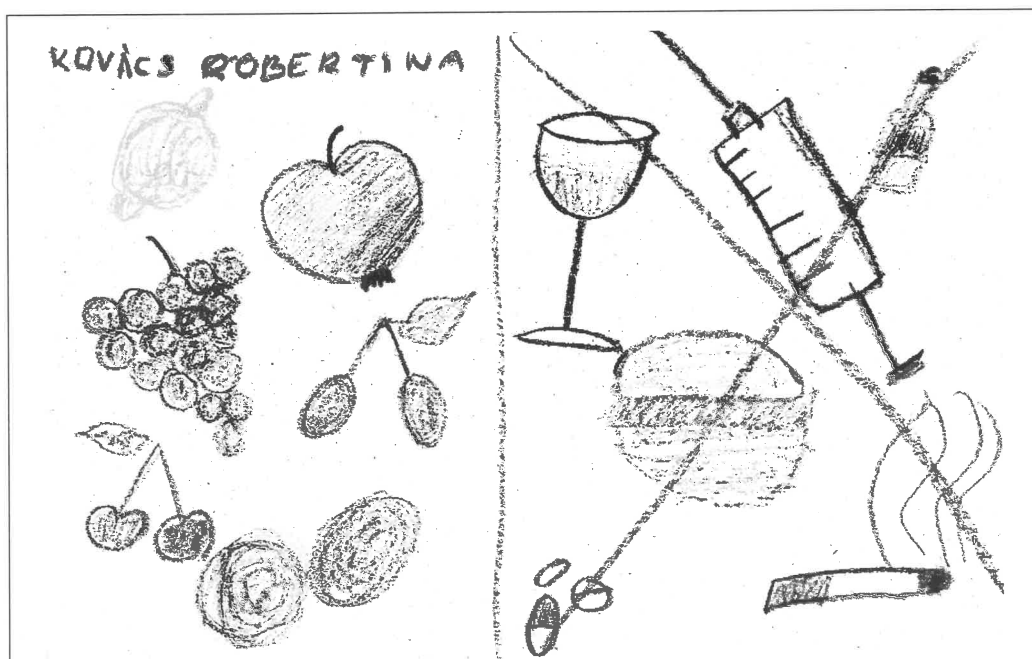
Sportprogramunk népszerű volt:

- Nagy sikere volt a tó körüli és a szigetfutásnak.
- Gyógytornász irányításával a friss levegőn közösen tornáztunk.
- Családi kötélhúzó versenyen vettünk részt, melyek után a gőzölgő tea melegített fel bennünket.
- Záró akkordként a fiatal néptáncosok gondoskodtak a jó hangulatról, ezután értékes nyeremények sorsolásával következett a tombolahúzás.

Fődíjunk volt a Hotel Lugas által felkínált 2 személyes vacsora, amelyet egy fiatal résztvevő nyert meg. Egyéb díjaink közül szebbnél-szebb gyümölcskosarak és különböző ajándéktárgyak találtak boldog tulajdonosokra.

Ezen az esős napon nem csak a szívbetegség megelőzését tanulmányoztuk, gyakoroltuk, hanem sikerült a családoknak összetartó, közös programot is szervezni.

Tóth Lászlóné
Oktatási csoportvezető

KÓRHÁZI FELÜGYELŐ TANÁCS

Az Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. 156. §-a, és ennek végrehajtásáról rendelkező 23/1998.(XII.27.) EüM számú rendelet alapján **1999. június 22.-én** kórházunkban is megalakult a Kórházi Felügyelő Tanács. A Felügyelő Tanács létszámát és összetételét az említett jogszabályok alapján a Megyei Közgyűlés határozata állapította meg. Az Eü törvény a felügyelő tanács feladatait a következőkben határozza meg:

- véleményt nyilvánít, és javaslatokat tesz az intézmény működésével, fenntartásával és fejlesztésével kapcsolatos kérdésekben
 - biztosítja a kapcsolattartást az intézmény vezetése és az érintett lakosság között
 - képviseli az érintett lakosság érdekeit az intézmény működésében
 - figyelemmel kíséri az intézmény működését.
- Ezen feladatainak végrehajtására a Felügyelő Tanács a fent említett rendeletben meghatározott jogosítványokkal rendelkezik:

a, jogosult megismerni

- aa,** az egészségügyi szolgáltatás működésével, fenntartásával, bővítésével, átszervezésével kapcsolatos pénzügyi, gazdasági adatokat, mutatókat, beszámolókat, valamint

ab, az egészségügyi szol-

gáltatással, annak minőségével kapcsolatos – személyazonosításra alkalmatlan – statisztikai adatokat;

b, kérdést intézhet a fekvőbeteg-intézmény orvosszakmai vezetőjéhez, aki 15 napon belül tájékoztatást ad,

c, véleményt nyilváníthat, illetőleg javaslatot tehet minden olyan ügyben, amelyet a fekvőbeteg-intézmény szervezeti és működési szabályzata a hatáskörébe utal

d, az egészségügyi szolgáltatás színhelyére beléphet, ott tartózkodhat, azonban az ott folyó egészségügyi ellátást, valamint egyéb munkavégzést nem zavarhatja,

e, lakossági fórumot tarthat,

f, közvetíti a fekvőbeteg-intézmény orvosszakmai vezetője felé az egészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó kezdeményezéseit,

g, figyelemmel kíséri a fekvőbeteg-intézmény szervezeti és működési szabályzatában, valamint házirendjében foglaltak érvényesülését.

A Felügyelő Tanács jelenlegi elnöke **Balogh Zoltán**, a START Rehabilitációs Vállalat vezérigazgatója, a Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesületének képviselője.

Dr. Sztankó Éva

II. Sebészeti Osztály /1182. mellék

Dr. Szűcs Attila

Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Osztály /1571. mellék

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Jósza András Kórháza

4400 Nyíregyháza, Szent I. u. 68.

Tel.: 42/465-666

A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK DELEGÁLTJAI:

Dr. Gaál Mihály (Nyírbátor város képviselőjében)

4300 Nyírbátor, Egyház u. 6.

Tel: 42/281-614

Dr. Kádár István (Tiszavasvári város képviselőjében)

4440 Tiszavasvári, Kossuth L. u. 52.

Tel: 42/372-509

Danics Gyuláné (Balkány település képviselőjében)

4233 Balkány, Szakolyi u. 13.

Tel: 42/361-644

Dr. Exterde Rudolf (Rakamaz, Ibrány, Tiszabercel, Gávavencsellő, Tiszaeszlár, Balsa, Szabolcs települések képviselőjében)

4465 Rakamaz, Szent István u. 154.

Dr. Gaál Miklós (Mátészalka és Nagyecsed városok képviselőjében)

4355 Nagyecsed, Hunyadi u. 3.

Tel: 44/345-422

A TÁRSADALMI SZERVEZETEK DELEGÁLTJAI:

Egészségügyben Dolgozók Demokratikus Szakszervezete

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Elnöksége

4400 Nyíregyháza, Szabolcs u. 26/b.

Tel: 42/318-009

Szabóné dr. Császár Gabriella

Magyar Rákellenes Liga Kelet-Magyarországi Szervezete

4400 Nyíregyháza, Szarvas u. 2. I/12.

Tel: 42/417-974

Dr. Mezey Károly

Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete

4400 Nyíregyháza, Malom u. 3.

Tel: 42/310-320

Szarkáné Kövi Márta- A Felügyelő Tanács alelnöke.

Mozgáskorlátozottak Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete

4400 Nyíregyháza, Körte u. 19. Pf. 173.

Tel: 42/410-522

Balogh Zoltán György

- A Felügyelő Tanács elnöke.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Nyugdíjas Szervezetek Szövetsége

4400 Nyíregyháza, Hősök tere 9.

Takács Tiborné dr.

A Kórházi Felügyelő Tanács üléseiről és határozatairól az Új Kórlap c. újságban rendszeresen fogunk tudósítani.

TAGNÉVSOR

A KÖZALKALMAZOTTI TANÁCS DELEGÁLTJAI:

Dr. Lakatos István

Ideg- és gerincsebészeti Osztály /1564. mellék

Oláhné Minya Tünde

Sürgősségi Betegellátó Osztály /1740. mellék

Dr. Szabó Antal

Fül-orr-gégészeti Osztály /1821. mellék

Észak-alföldi Minőségi Díj

Ünnepélyes keretek között a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémiai Bizottsága székházában **2002. november 14.-én** került átadásra az **Észak-alföldi Minőségi Díj**. A díjat kórházunk gyermekgyógyászati mátrixa nyerte. A **SHIBA-díj** és a két ISO tanúsítás után újabb megtisztelő elismerés ez kórházunk részére. A díjat az ünnepélyes átadáson dr. Fazekas Imre minőségügyi igazgató vette át, dr. Séra Gyula főigazgató úr jelenlétében és az ünnepi beszédet dr. Dicső Ferenc osztályvezető főorvos tartotta.

TALÁLKOZÓ

Az **ETI**, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kara és a Román Ápolási Egyesület által szervezett „**Határmenti Találkozó**” keretében külföldi és magyar résztvevők tekintették meg a mátrix rendszerben működő kórházunkat.

Ezúton tolmácsolom elismerésüket és csodálatukat, melyet gyógyító osztályaink látványa váltott ki a látogatókból, továbbá köszönetüket, hogy lehetőséget biztosítottunk a látogatásra, valamint azt a szíves fogadtatást, amelyben részük volt az osztályok felkeresésekor.

Reményüket fejezték ki egy hosszabbtávú együttműködésre, melynek keretében román ápolók tanulmányozhatják az ápolási munkát a későbbiek során, hogy tapasztalatikat otthon a kórházak fejlesztéséhez az ápolói munkában kamatoztatni tudják.

Az Etikai Bizottság állásfoglalása:

A Kórház Etikai Bizottsága 2002. november 12-i ülésén az alábbi osztályok gyógyszerkipróbálási kérelmét engedélyezte: I. Gyerekosztály, I. Belgyógyászati Osztály, III. Belgyógyászati Osztály, I. Tüdőgyógyászati Osztály.

ÚJ KÓRLAP

**A SZABOLCS-
SZATMÁR-BEREG
MEGYEI
ÖNKORMÁNYZAT
JÓSA ANDRÁS
KÓRHÁZ LAPJA**

Felelős kiadó:

dr. Séra Gyula

főigazgató

Főszerkesztő:

Dr. Fazekas Imre

A szerkesztőbizottság:

dr. Exterdéné

Zsurkai Ilona

Veres Tamásné

Hirdetésfelvétel:

4400 Nyíregyháza,

Szent István u. 68.

A szerkesztőség címe:

4400 Nyíregyháza,

Szent István u. 68

Tel.: (42) 465-097

Mobil: (30) 9681-883

Tervezés, kivitelezés:

Tatár Róbert

Fotók:

Várady Béla

Iklódy János

Bensőséges ünnepi pillanatok kórházunkban

„A hóbortos és európai tudós, a nyírségi honfoglalók sírásója; a kiskirályokból való figura; röpké gavallér; legjobb orvos fél Magyarországon, kinek csodatetteit bízván zenghetné a lant; félig csodatevő fantom, félig elkésett lovag a régi duhaj Magyarországból; zsebkéssel operáló doktor; tudós orvos, ki lobogó hajjal futott kétkerekű kocsiján; rugalmas, ellentálló, mint az agár és változatlanul egyforma, mint a nyírségi homok; bölcs és bolond volt, szent és hiszékeny magyar ember volt.”

(Krúdy Gyula)

Jósa András, a „nyíri pajkos” 1834. november 30-án látta meg a napvilágot Váradon. 1844 és 1852 között Pesten, Pozsonyban, Nagyváradon, Kassán és Bécsben járt gimnáziumba. 14 éves korában nemzetőrnek jelentkezett s a szabadságharc időszakában századdobosként szolgált. Érettségi után előbb jogot kezdett tanulni, majd azt félbeszakítva a gazdasági akadémiát végezte el Magyaróváron. A gazdálkodás nem kötötte le: szívesebben olvasott s inkább a gyalu- és esztergapad kötötte le idejét. Egy félrekezelt tályog következményeként több, mint fél évet feküdt Pesten, ennek hatására határozta el, hogy orvos lesz. 1860-ban Bécsben iratkozott be az egyetemre. Nagyállóban Korányi Frigyes helyére lépett 1864-ben. 1865-ben Bécsben sebészi diplomát is szerzett. Hamarosan csodadoktorként kezdték emlegetni. A gyógyítás mellett jutott ideje megyebálokat, műkedvelő előadásokat rendezni. A díszleteket is maga készítette, játszott is. Színdarabot írt. Foglalkozott ő mindennel... 1866-ban nősült. Felesége, Láner Olga hat lánynak adott életet. A megye első régészeti ásatásán, a geszterédi feltárásokon felbuzdulva 1868-ban báró Vécsey József főispán támogatásával megalapította a Szabolcsvármegyei Múzeumot. Miközben több, mint 300 régészeti tanulmányán dolgozik, sikerrel operál kizárt sérvet, megnyit tályogokat, amputál végtagokat és számtalan hályogműtéttel adja vissza embereknek a látást. A Nagyállóban eltöltött 20 év után - miközben a sebészetet a bécsi Schuh és a berlini Langenbeck professzornál, a szemészeti operációkat pedig Graefe professzornál tanulja - Nyíregyházán 1899. november 20-án 165 ágygal megnyitja az Erzsébet Közkórházat. Szeretett városában - az ezúttal hálás utókornak köszönhetően - ma a múzeum, a megyei kórház és egy modern városrész is az Ő nevét viseli.

Mert hiszen mennyi ideig tart egy szobor „leleplezése”?

A pillanatnak is csupán rezdülése. De máttól mégis Ő beszél majd hozzánk szűrőspajkos tekintetével a múltból, ha belépünk a főépületbe. Szívünk oldala felől, balról fog ránköszönni. Ne szégyellj biccenteni, ha rádnéz!

Hidd el, ha magaddal viszed utadon, mit rád sugároz szoborhús-melege, attól a te lelked fog megszépülni és a te szemeid is elkezdenek beszélni.

Ki volt Ő? Orvos? Régész? Irodalmár? Esztéta? Mindez és még ezernyi más együtt? Dr. Szállási Árpád orvostörténész szerint, Albert Schweitzer formátumú személyiség. (Nem a Nobel-díj méri meg az embert - mondom és hiszem én.)

Díjakat lehet osztogatni, emberi értékeket nem. Az vagy van, vagy nincs. Jósa András polihisztor volt - mondja a hálás utókor egyik ma élő sokszínű tagja, az ünnepség lebilincselő szónoka. Isszuk szavait. Megtudjuk, hogy intézményünk névadója milyen alaposan és mélyen foglalkozott nemzeti fohászunkkal: Kölcsey Himnuszával, Erkel zenéjével.

És még mi mindennel! Emellett hippokratészi esküjét szigorúan betartotta. Mi, késői utódai, akik már egy sokkal silányabb fogadalmat teszünk - a híres debreceni szemész, Kettessy professzor által egyébként nem teljesen hibátlannak tartott eredetnél -, vajon meg tudunk-e javulni?! Látásunk zseniális gyógyítója egy mondatot hiányolt ókori kollégája szövegéből: egészséges embert nem kezelek.

Ha a mai orvosok egy részére gondolok, mennyire igazat kell adnom az egykori debreceni professzorok egyik legkiválóbbjának. Ő is, Jósa András is és még sokan mások már csak odaátról figyelnek minket.

De figyelnek! Tekintetükbe ütköző arcunk piruljon el, ha nem úgy végezzük dolgunkat, ahogy azt Tőlük megtanulhattuk volna. Hatalmunk és felelősségünk nagyságára figyelmeztet a Sebészeti Tömb domborművén olvasható Jósa András idézet is.

„...Az orvos, kit a nép megkedvelt, vagy legalább is megszokott, nagyobb hatalmat gyakorol a népre, mint a zsandár szuronya”

1896

Legyünk hát büszkék kórházunk névadójára, éljünk és dolgozzunk úgy, hogy Neki se kelljen szégyenkeznie miattunk odaát!

Dr. Szabó Gyula

Emlékek 2002

Mentálhigiénés Nap

Nyugdíjasok találkozója

Dr. Zsögöny József sírjánál

Drogellenes
konferencia

Színházi Világnap

Szív Világnap

Dr. Pintér Nándor sírjánál

A Lions Club adománya

Műszerberuházás az AITO-n